

Kartlegging av audiovisuelt materiale i ABM-institusjoner

**Nasjonalbiblioteket
2019**

Innhold

Forord	4
1 Sammendrag	6
1.1 Innledning	6
1.2 Hovedfunn i kartlegging	6
1.3 Oppfølging	8
2 Gjennomføring av kartlegging	9
2.1 Utvalg av virksomheter	9
2.2 Questback-undersøkelse	9
2.3 Spørsmål i undersøkelsen	11
3 Hovedfunn i kartlegging	12
3.1 Omfang av audiovisuelt materiale	12
3.1.1 Omfang i virksomhetene	12
3.1.2 Omfang av lydmateriale	14
3.1.3 Omfang av levende bilder	16
3.1.4 AV-materiale deponert i Nasjonalbiblioteket.....	18
3.2 AV-materialets innhold.....	19
3.2.1 Arkivinstitusjoner.....	20
3.2.2 Museer.....	20
3.2.3 Bibliotek	21
3.2.4 Innhold på lydbærere	21
3.2.5 Innhold på bærere av levende bilder	23
3.2.6 Metadata.....	24
3.3 AV-materialets tilstand	24
3.3.1 Lydmateriale	24
3.3.2 Levende bilder	25
3.3.3 Tilgang på avspillingsutstyr	26
3.4 Lagringsforhold	28
3.5 Sentrale arkiv/samlinger.....	30
3.6 Digitalisering og digitaliseringsplaner	31
3.6.1 Omfang av digitalisering	31
3.6.2 Digitaliseringsplaner.....	33
3.6.3 Fylkesplaner for samhandling og bevaring av privatarkiv	34
3.7 Behov for bistand fra Nasjonalbiblioteket	35
3.8 Samlinger i privat eie	36

3.8.1	ABM-institusjonenes nettverk.....	36
3.8.2	Film- og musikkfestivaler	36
3.8.3	Andre samlinger.....	37
4	Internasjonale eksempler	38
5	Oppfølging	39
5.1	Videre kartlegging	39
5.2	Differensiering mellom virksomheter	39
5.3	Prioritering av materiale	39
5.3.1	Hovedprinsipper.....	39
5.3.2	Avgrensning.....	40
5.4	AV-materiale i miljøer utover ABM-sektoren.....	41
5.5	Andre momenter til digitaliseringsplanen.....	41
5.6	Kontaktinformasjon	42
6	Litteraturliste	43
7	Vedlegg	45
	Vedlegg 1. E-post fra Nasjonalbiblioteket distribuert via Questback	45
	Vedlegg 2. Oversikt over spørsmål i Questback-undersøkelsen	47
	Vedlegg 3. Skriv sendt til deltakere i Questback-undersøkelsen.....	60
	Vedlegg 4. Antall enheter oppgitt/estimert ved virksomhetene.....	62
	Vedlegg 5. Film- og musikkfestivaler kontaktet	69

Forord

Våren 2018 fikk Nasjonalbiblioteket i oppdrag fra Kulturdepartementet å gjennomføre en kartlegging av audiovisuell kulturarv i ABM-sektoren og utforme en plan for digitalisering av dette materialet. Bakgrunnen for oppdraget var bl.a. en erkjennelse av at store mengder lyd og levende bilder (AV-materiale) i samlingene til arkiver og museer kan gå tapt fordi lagringsmediene forvitrer. Oppdraget var formulert slik:

“Kulturdepartementet gir med dette Nasjonalbiblioteket i oppdrag å gjennomføre en kartlegging av verneverdig film og lydfestinger i arkiver og museer. Vi ber Nasjonalbiblioteket ta utgangspunkt i arkivstatistikken og annen foreliggende ABM-statistikk for pågående og tidligere kartlegginger av analoge og digitaliserte samlinger av film og lydfestinger. På dette grunnlag ber vi Nasjonalbiblioteket kartlegge samlingenes tilstand, herunder typer av lagringsmedier og formater. Kartleggingen skal også omfatte ABM-institusjonenes foreliggende planer for digitalisering av film og lydfestinger. I den grad institusjonene i sine nettverk også har oversikt over samlinger i privat eie (først og fremst institusjons-, organisasjons- og bedriftsarkiv) med tilsvarende innhold, bør disse inkluderes i kartleggingen.

Videre gir Kulturdepartementet i oppdrag å utforme utkast til en nasjonal plan for digitalisering av ABM-institusjoners samlinger av film og lydfestinger. Planen skal utformes på bakgrunn av det faktagrunnlaget som er lagt i kartleggingsfasen.”

Nasjonalbiblioteket ble bedt om å legge fram kartlegging og utkast til plan for digitalisering av audiovisuelt kulturarvmateriale i ABM-sektoren våren 2019.

Kartleggingen er gjennomført ved en større Questback-undersøkelse i perioden november 2018 - februar 2019. Aktuelle virksomheter er også fulgt opp med e-post og telefon. Resultatene av undersøkelsen presenteres i dette dokumentet. Av arkivstatistikken framgår det at mange virksomheter har liten oversikt over sitt audiovisuelle materiale bl.a. grunnet mangel på ressurser og kompetanse. Kartleggingen bekrefter dette bildet. Den styrker kunnskapsgrunnlaget om AV-materiale i ABM-institusjonene, men gir ingen fullstendig oversikt over materialet og må følges opp med ytterligere tiltak.

De siste månedene har Nasjonalbibliotekets rammebetingelser for å utføre digitalisering for ABM-sektoren blitt påvirket gjennom flere initiativ. Over statsbudsjettet for 2019 ble det bevilget kr. 10 mill. til oppstart av arbeidet med å digitalisere audiovisuelt materiale for arkiver, bibliotek og museer, og i april i la Kulturdepartementet fram sin mediemelding, Meld. St. 17 *Mangfold og armlengds avstand*. Av mediemeldingen framgår det at regjeringen ønsker at deler av den økonomiske innsparingen ved å legge ned Lisensavdelingen i NRK skal brukes til å utvide digitaliseringsvirksomheten ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana. Regjeringen foreslår å opprette 70 nye arbeidsplasser, og et slikt ressurstilfang vil endre eksisterende rammebetingelser betydelig. Den nye utredningen fra Arkivlovutvalget vil også kunne påvirke digitaliseringssamarbeidet i ABM-sektoren. Disse faktorene har bidratt til at det i samråd med departementet er besluttet å forlenge arbeidet med en digitaliseringsplan til over sommeren. Resultatene av Questback-kartleggingen presenteres derfor for seg og som et oppspill til en digitaliseringsplan.

Parallelt med kartlegging og arbeidet med en digitaliseringsplan har Nasjonalbiblioteket igangsatt to pilotprosjekter for digitalisering av AV-materiale i samarbeid med hhv. Norsk teknisk museum og Gudbrandsdalsmusea. Målet med disse er å prøve ut rutiner, og de to prosjektene vil sammen med denne kartleggingen bidra til et erfaringsgrunnlag for utforming av en digitaliseringsplan som legges fram høsten 2019.

1 Sammendrag

1.1 Innledning

Kartleggingen skulle i henhold til oppdraget ta utgangspunkt i arkivstatistikken og annen foreliggende ABM-statistikk. Mest relevant i denne sammenheng er arkivstatistikken, som innhentes årlig av Arkivverket og inneholder data om audiovisuelt materiale, ikke bare i arkivinstitusjoner men også i bibliotek og museer. De 161 virksomhetene som rapporterte arkivstatistikk i 2017 er supplert med utvalgte ABM-institusjoner, og totalt antall virksomheter som er kontaktet gjennom kartleggingen er 243.

Nasjonalbiblioteket har gjennomført hoveddelen av kartleggingen ved bruk av et elektronisk skjema utformet og distribuert med verktøyet Questback. 184 av de 243 kontaktede virksomhetene har respondert på undersøkelsen, herunder nær samtlige arkivinstitusjoner og 89 prosent av museene.

I Questback-undersøkelsen ble det understreket at kartleggingen gjelder norsk eller norskrelatert materiale, at den primært gjelder AV-materiale som ikke er digitalisert og at AV-materiale som er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, normalt ikke skulle registreres i skjemaet.

1.2 Hovedfunn i kartlegging

Funnene i kartleggingen er hovedsakelig basert på Questback-skjemaene som ble returnert innen 15.03.19. Selv om kartleggingen har gitt bedre oversikt over AV-materiale i ABM-sektoren, er det fortsatt en stor del man ikke har oversikt over, og kartleggingen bekrefter inntrykket fra arkivstatistikken av at mange virksomheter mangler oversikt over materialet sitt. 168 respondenter oppgir å ha AV-materiale. Bare ca. 65 prosent av disse har vært i stand til å gi opplysninger om mengde/omfang, og disse opplysningene bærer ofte preg av å være estimerer. Tall i kartleggingen bør derfor betraktes som minimumsanslag.

Totalt oppgir virksomhetene ca. 80 000 lydbærere¹ og 60 000 bærere av levende bilder. Kassett (MC) er den lydbæreren som oppgis å inngå i samlingen til flest virksomheter, og VHS-videoer er mest utbredt for levende bilder. For å utfylle bildet over omfanget av AV-materiale er det riktig også å se på materiale som ABM-institusjonene har deponert hos Nasjonalbiblioteket siden 1989. Dette kan estimeres til 20 000 enheter², hvorav ca. 10 prosent anslås å være digitalisert.

Kartleggingen har ikke lagt opp til detaljerte beskrivelser av innholdet i materialet, men gir en oversikt over vanlig innhold, der mye går igjen fra arkiv til museum og bibliotek. Arkivverket står i en spesiell stilling pga. stort materialomfang og innholdsvariasjon. I kommunale/fylkeskommunale arkivinstitusjoner er mye materiale fra kommunal virksomhet, men ellers er spennvidden stor i typer bærere og innhold. Variasjonen er stor også i museene. Vanlig

¹ Oppgitte tall fra NRK, Norsk lyd- og billedarkiv og Bergen offentlige bibliotek er utelatt her. Disse institusjonene gjorde oppmerksom på at deres tall er kunstig høye siden de bl.a. omfatter utenlandsk materiale og publisert materiale.

² Deponert materiale fra NRK er utelatt her. NRK alene har deponert ca. 230 000 registrerte enheter.

innhold i begge typer virksomheter er folkeminnemateriale, musikkopptak med vekt på folkemusikk og materiale levert fra lokale medievirksomheter. Flere arkiver og museer har en mer spesialisert faglig innholdsprofil. I universitetssektoren finnes AV-materiale knyttet til forskning og formidling. Folkebibliotek og lokalhistoriske arkiv har gjerne folkeminnemateriale og musikk eller film med lokal tilknytning.

Det er en utfordring at mye av materialet oppgis å ikke være katalogisert eller registrert på noen måte.

Når det gjelder AV-materialets tilstand, beskrives den i 40-45 prosent av tilfellene som ukjent og i 20-25 prosent som varierende. Det indikerer igjen at mange virksomheter ikke er tilstrekkelig kjent med materialet i tillegg til at materialet er spredt på forskjellige steder.

Mange virksomheter mangler avspillingsutstyr for lyd og levende bilder. For lydbærere samlet oppgir virksomhetene at de har avspillingsutstyr i 46,9 prosent av tilfellene. For levende bilder er tilsvarende tall 34,6 prosent.

For mye AV-materiale kreves særskilte klimatiske lagringsforhold for å sikre lengst mulig levetid. Vel 20 prosent av virksomhetene oppbevarer alt AV-materialet i klimaregulert magasin. Rundt 30 av museene oppgir at de ikke lagrer noe av AV-materialet i klimaregulert magasin eller at de ikke vet om de gjør det. Siden flere av virksomhetene har enheter som er geografisk spredt, er lagringsløsningene svært varierende. I flere av museene pågår det arbeid med nye løsninger.

Vel 10 prosent av virksomhetene i undersøkelsen oppgir at de har digitalisert eller digitaliserer materiale i stor grad, 46 prosent i noen grad. Tilbakemeldingene viser at det er betydelige avvik fra internasjonale standarder for digitalisering, og nesten ingen oppgir at de har systemer for digital bevaring. Det synes relativt vanlig å få eksterne aktører til å utføre digitaliseringen. Av de 55 virksomhetene som svarte at de ikke har digitalisert eller ikke digitaliserer AV-materiale er det få som har konkrete planer om å gjøre det.

Vel 23 prosent av de som har digitalisert mener at de har AV-materiale som trenger å digitaliseres på nytt. 46 prosent av de som har digitalisert materiale vet ikke om de har materiale som trenger å digitaliseres på nytt.

Ca. 75 prosent av virksomhetene svarer at de enten har eller ikke vet om de har AV-materiale som det haster spesielt med å få digitalisert av bevaringshensyn.

60 prosent av virksomhetene svarer at de ønsker bistand fra Nasjonalbiblioteket til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering, og 21 prosent vet ikke om de ønsker slik bistand. Behovene for bistand omfatter i realiteten alle aspekter knyttet til bevaring av AV-materiale. En del av virksomhetene som har svart at de ikke ønsker bistand kan ha tolket spørsmålet for snevert.

Det har kommet få henvisninger til samlinger i private eie fra ABM-institusjonene, men Nasjonalbiblioteket har i kartleggingsperioden kommet i befatning med samlinger av AV-materiale kulturhistorisk interesse. Disse er pr. i dag fulgt opp i varierende grad.

1.3 Oppfølging

Oppfølging av kartleggingen vil komme til uttrykk gjennom digitaliseringsplanen som er bestilt fra departementet. Kartleggingsrapporten avrundes med noen oppspill til denne planen:

- Utfordringene knyttet til mangel på lokale ressurser og kompetanse har medvirket til at det ikke har vært mulig å få gjennomført en fullgod kartlegging. Parallelt med implementering av en digitaliseringsplan vil det være nødvendig å videreføre kartleggingsarbeidet. En mulig framgangsmåte kan være å gjennomføre systematiske befaringer hos virksomheter som ønsker og trenger det.
- Flere av virksomhetene har tilstrekkelig oversikt over eget materiale til at arbeidet med klargjøring av materiale som skal digitaliseres av Nasjonalbiblioteket kan påbegynnes. Det være hensiktsmessig med en differensiert tilnærming til virksomhetene basert på omfang av materiale. Det må vurderes hvilken form for oppfølging Nasjonalbiblioteket skal tilby virksomhetene og utformes et tilbud.
- I et orienteringsskriv til deltakerne i Questback-kartleggingen er det slått fast at digitaliseringsplanen vil basere seg på hovedprinsipper knyttet til sårbarhet og volum samtidig som det kan tas hensyn til formidlingsbehov. Planen må også se på avgrensingsbehov knyttet til dubletter, utenlandsk materiale og kopier.
- Det må vurderes om materiale i miljøer utover ABM-sektoren skal følges opp på noe tidspunkt, som universitets- og høgskolesektoren og lokalhistoriske samlinger.
- Utover de nevnte momentene bør digitaliseringsplanen ta for seg aktuelle spørsmål knyttet til juridiske rammer for digitaliseringen, lagringsmedienes sårbarhet, håndtering av deponert materiale, behov for metadata, digital og fysisk bevaring, formidling av innhold og generell framtidig logistikk.
- Ved implementering av digitaliseringsplanen bør det etableres en nettside³ der relevant informasjon knyttet til oppfølging av planen gjøres tilgjengelig.

³ Denne nettsiden har vært tilgjengelig i kartleggingsperioden: <https://www.nb.no/audiovisuell-kulturarv/>.

2 Gjennomføring av kartlegging

2.1 Utvalg av virksomheter

Kartleggingen skulle i henhold til oppdraget ta utgangspunkt i arkivstatistikken og annen foreliggende ABM-statistikk.

Mest relevant i denne sammenheng er *arkivstatistikken*, som innhentes årlig av Arkivverket (2018). Arkivstatistikken inneholder data om audiovisuelt materiale, ikke bare i arkivinstitusjoner men også i bibliotek og museer. For 2017 omfatter arkivstatistikken data fra 146 av totalt 161 forespurte institusjoner. Disse 161 er inndelt i arkivinstitusjoner (31), museum (67) og bibliotek (63). Bibliotek kategorien i arkivstatistikken inkluderer folkebibliotek, fagbibliotek/dokumentasjonssenter og lokalhistoriske arkiver/samlinger. Den samme inndelingen brukes stort sett i denne kartleggingen.

Museumsstatistikken ivaretas av Kulturrådet (2018). Museumsstatistikken for 2017 omfatter 108 museer. Arkivstatistikken dekker ikke alle de 108 museene, men gjennom denne kartleggingen har det vært kontakt med samtlige.

Bibliotekstatistikken ivaretas av Nasjonalbiblioteket⁴. Av totalt om lag 150 fagbibliotek omfatter denne kartleggingen bare de som inngår i arkivstatistikken. Av totalt 426 folkebibliotek er 64 kontaktet i kartleggingen. 29 av disse inngår i arkivstatistikken, og de øvrige er valgt ut fra innspill fra fylkesbibliotekene om folkebibliotek som antas å ha relevant audiovisuelt materiale.

I kartleggingsperioden er det også en del virksomheter som normalt ikke rapporterer ABM-statistikk som har ønsket å bidra med et kartleggings skjema. Totalt antall virksomheter omfattet av kartleggingen er 243, se tabell 2.1 nedenfor.

2.2 Questback-undersøkelse

Nasjonalbiblioteket har gjennomført hoveddelen av kartleggingen ved bruk av et elektronisk skjema utformet og distribuert med verktøyet Questback. Skjemaet er gjort tilgjengelig gjennom e-post til alle virksomheter som rapporterer arkivstatistikk. I tillegg er det sendt til museene som ikke rapporterer arkivstatistikk og et ekstra antall folkebibliotek (se kapittel 2.1). Skjemaet er også på forespørsel gjort tilgjengelig for enkelte virksomheter utenfor ABM-sektoren. Av tabellen nedenfor framgår det hvor mange virksomheter som er omfattet av Questback-undersøkelsen og kartleggingen som helhet.

⁴ <https://kunnskapsbase.bibliotekutvikling.no/statistikk/>

Type virksomhet	Kontaktet	Besvart skjema	Svart pr. e-post/tlf.	Ikke svart
Arkivinstusjoner	31	26	4	1
Museum	107 ⁵	68	27	12
Fagbibliotek/ dok.senter	12	8	2	2
Folkebibliotek	64	29	3	32
Lokalhistoriske arkiv/samlinger	19	6	1	12
Andre virksomheter	10	6	4	0
Totalt	243	143	41	59

Tabell 2.1. Antall virksomheter omfattet av kartleggingen

I perioden august-september 2018 hadde Nasjonalbiblioteket samtaler med Arkivverket og Kulturrådet for å orientere om kartleggingsoppdraget. I samme periode ble det sendt e-post til museene, til fylkeskoordinerende institusjoner på privatarkivfeltet⁶ og til fylkesbibliotekene for å orientere og forberede dem på kartleggingen. Arkivforbundet og Norges museumsforbund ble også orientert. I samråd med Kulturrådet ble det bestemt å samordne kartleggingen med Kulturrådets planlagte pilotprosjekt for å kartlegge og vurdere upublisert lyd- og filmmateriale innen feltet folkemusikk og folkedans⁷.

For å få innsikt i aktuelle utfordringer ble det tidlig høsten 2018 tatt kontakt med 15 utvalgte arkiv og museer og bedt om en kort generell orientering om audiovisuelt materiale i samlingene deres. En del av de samme virksomhetene bidro til å prøve ut det elektroniske spørreskjemaet som er brukt i kartleggingen.

Kartleggingsskjemaet ble distribuert via Questback til aktuelle virksomheter 29.10.18 med svarfrist 01.01.19. Kort etter distribusjonen ble det sendt e-post til de samme virksomhetene for orientere om at skjemaet var distribuert og tilgjengelig. 17.12.18 ble det sendt en generell påminnelse til virksomheter som ikke hadde svart. I tiden etter svarfristen er det tatt direkte kontakt med utvalgte virksomheter for å sikre at alle relevante arkiver og museer fanges opp.

Av tabellen ovenfor framgår det at 184 av de kontaktede virksomhetene har respondert på undersøkelsen, 143 gjennom kartleggingsskjema og 41 pr. e-post eller telefon. Nær samtlige av arkivinstusjonene har bidratt til kartleggingen. 89 prosent av museene har meldt tilbake, oftest gjennom kartleggingsskjemaet, men i en del tilfeller har det vært kontakt pr. e-post eller telefon. Av museene som ikke har svart er det ingen som rapporterer gjennom arkivstatistikken at de har AV-materiale. 32 av 64 folkebibliotek har svart og bare sju av totalt 19 forespurte lokalhistoriske arkiv/samlinger.

⁵ Antall museer i museumsstatistikken er 108, men Aust-Agder arkiv og museum regnes i denne kartleggingen som arkivinstusjon siden den regnes som arkivinstusjon i arkivstatistikken.

⁶ Mye av det aktuelle materialet er knyttet til privatarkiv.

⁷ <https://www.kulturradet.no/kulturvern/vis-artikkel/-skal-kartlegge-sarbar-kulturarv>

I kartleggingsperioden er det også en del virksomheter som normalt ikke rapporterer ABM-statistikk som har ønsket å bidra med et kartleggings skjema, og disse virksomhetene inngår i kartleggingen under kategorien *Andre virksomheter*.

2.3 Spørsmål i undersøkelsen

I e-posten som ble sendt fra Nasjonalbiblioteket gjennom Questback (se vedlegg 1) ble det understreket at kartleggingen gjelder norsk eller norskrelatert materiale og at den primært gjelder AV-materiale som ikke er digitalisert. Det ble også påpekt at AV-materiale som er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, ikke skulle registreres i skjemaet. Ved usikkerhet/tvil om materialet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, skulle det registreres.

Spørsmålene i skjemaet var inndelt i følgende hovedkategorier:

- Lydmateriale – omfang
- Levende bilder - omfang
- Lagringsforhold
- Sentrale arkiv/samlinger
- Digitalisering
- Andre spørsmål

Etter avtale med Kulturrådet (se kapittel 2.2) ble det avslutningsvis spurt etter materiale innenfor folkemusikk og folkedans⁸.

En samlet oversikt over spørsmålene i kartleggingen følger i vedlegg 2.

⁸ Aktuelle data er oversendt til Kulturrådet for videre oppfølging.

3 Hovedfunn i kartlegging

Totalt 143 virksomheter hadde levert kartleggings skjema 15.03.19 (se tabell 2.1 over). I tillegg har 41 virksomheter bidratt med mer kortfattet informasjon per e-post eller telefon eller sendt inn kartleggings skjema etter 15.03.19. Funnene som presenteres nedenfor er hovedsakelig basert på skjemaene som ble returnert innen 15.03.19. Antall returnerte skjemaer er 147, altså noe høyere enn de 143 virksomhetene som har levert skjema. Det skyldes at virksomhetene kunne bestemme om de ville svare samlet gjennom ett skjema eller om underliggende enheter kunne svare på egenhånd. Tre virksomheter har valgt det siste⁹.

Før funnene omtales er det viktig å understreke at selv om kartleggingen har gitt bedre oversikt over AV-materiale i ABM-sektoren, er det fortsatt en stor del man ikke har oversikt over. Dette bekrefter inntrykket fra arkivstatistikken av at mange virksomheter mangler oversikt over materialet sitt. Årsakene til denne situasjonen varierer, men pga. av disse utfordringene har det altså ikke latt seg gjøre å skaffe full oversikt innenfor kartleggingsperioden. Men det bør også nevnes at mange virksomheter gjennom kartleggingen trolig har blitt inspirert til å ta tak i en type materiale som har fått lite oppfølging. Enkelte av virksomhetene har påpekt dette.

3.1 Omfang av audiovisuelt materiale

3.1.1 Omfang i virksomhetene

Av totalt 243 virksomheter som er kontaktet av Nasjonalbiblioteket svarer 168 at de har AV-materiale. Som det framgår av tabellen nedenfor er det særlig arkiver, museer og fagbibliotek/dokumentasjonssenter som oppgir at de har materiale.

Type virksomhet	Virksomheter kontaktet	Har AV-materiale	Har ikke AV-materiale	Ikke svart
Arkivinstitusjoner	31	28	2	1
Museum	107	83	12	12
Fagbibliotek/ dok.senter	12	10	0	2
Folkebibliotek	64	30	2	32
Lokalhistoriske arkiv/samlinger	19	7	0	12
Andre virksomheter	10	10	0	0
Totalt	243	168	16	59

Tabell 3.1. Innslag av AV-materiale i kontaktede virksomheter

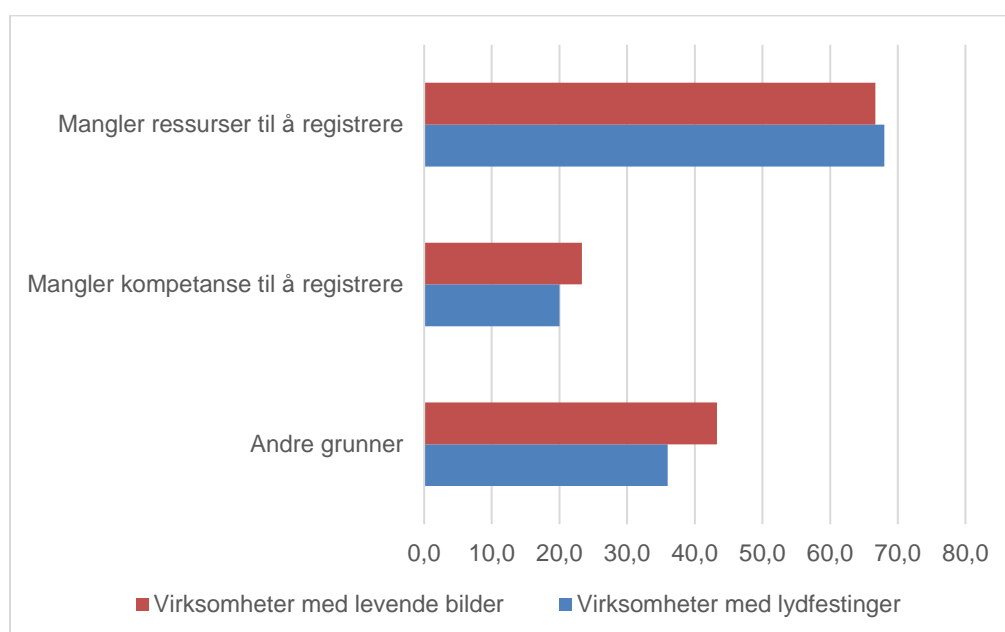
⁹ De tre virksomhetene er Universitetsbiblioteket i Bergen (tre svarskjema), Anno Museum (2 svarskjema) og Museum Nord (2 svarskjema)

De fleste virksomheter har både lydmateriale og materiale med levende bilder, men ikke alle virksomheter kan oppgi mengde/omfang av materiale, som tabell 3.2 nedenfor viser. Tabellen er avgrenset til virksomheter som har levert kartleggings skjema.

Type materiale	Virksomheter	Kan kun oppgi mengde lyd	Kan kun oppgi mengde film/video	Kan oppgi både mengde lyd og film/video	Kan ikke oppgi mengde
Har kun lydmateriale	7	7			
Har kun film/video	11		9		2
Har både lyd og film/video	123	7	3	92	21
Totalt	141	7	12	92	23

Tabell 3.2. Innslag av AV-materiale fordelt på lydmateriale og film/video i virksomheter som har levert kartleggings skjema

130 av virksomhetene oppgir at de har lydmateriale. Av disse 130 er det 24 virksomheter som ikke kan oppgi mengde/omfang. Av 134 virksomheter som oppgir at de har film-/videomateriale kan 30 ikke oppgi mengde/omfang. Figur 3.1 nedenfor viser at den viktigste grunnen til at virksomhetene ikke kan oppgi mengde/omfang er at de savner ressurser til å registrere AV-materialet.

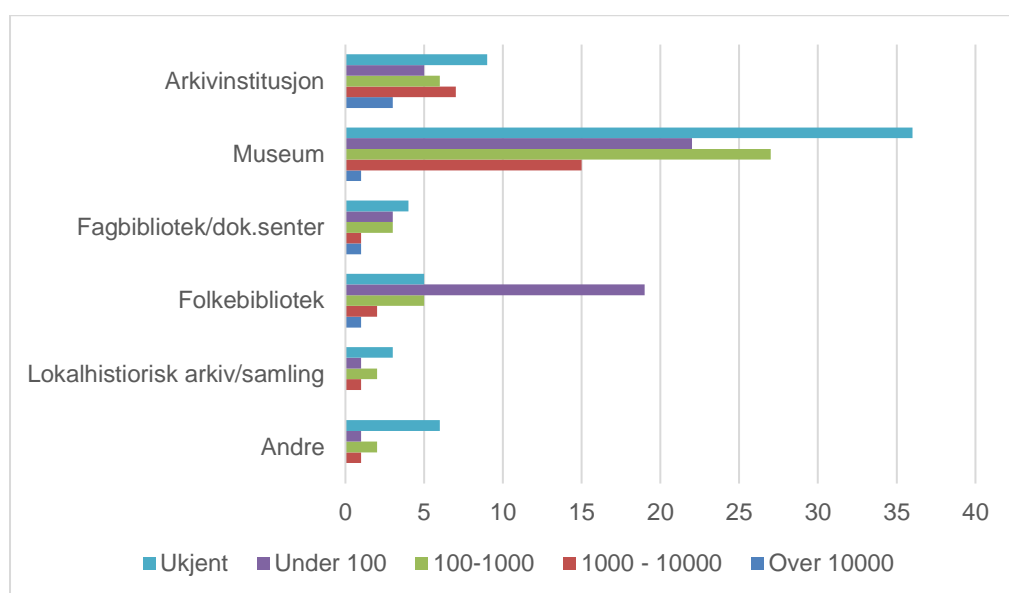

Figur 3.1. Virksomheter som ikke kan oppgi mengde/omfang. Hvorfor er det ikke mulig for virksomhetene å oppgi mengde/omfang av AV-materiale? (prosent)

Opplevelsen av mangel på ressurser bekreftes til dels av *Kulturrådets museumsundersøkelse 2018* (Kulturrådet 2019). 73,8 prosent vurderer tilgangen til ressurser for digitalisering som ikke tilfredsstillende/dårlig.

I tillegg til virksomhetene som omfattes av figur 3.1 kommer de 41 virksomhetene som ikke har levert kartleggings skjema. Opplysningene fra disse er som regel generelle og ikke på detaljnivå. Totalt er det ca. 65 prosent av de totalt 168 respondentene med AV-materiale som har gitt standardopplysninger om *mengde/omfang* av materialet. De som har gitt opplysninger om mengde/omfang presiserer ofte at opplysningene er anslag og ikke presise tall. Flere virksomheter mangler dessuten oversikt over antall enheter for en/flere typer bærere/formater. Det bør også nevnes at pilotprosjektene som Nasjonalbiblioteket har initiert i samarbeid med henholdsvis Norsk Teknisk museum og Gudbrandsdalsmuseet har avdekket materiale som ikke er oppgitt i selve kartleggingen. Det er mao. grunn til å betrakte oppgitte tall som minimumsanslag.

Figur 3.2 gir en indikasjon på antall enheter AV-materiale i de ulike kategoriene virksomheter.

Figur 3.2. Virksomhetenes omfang av AV-materiale. Antall enheter¹⁰

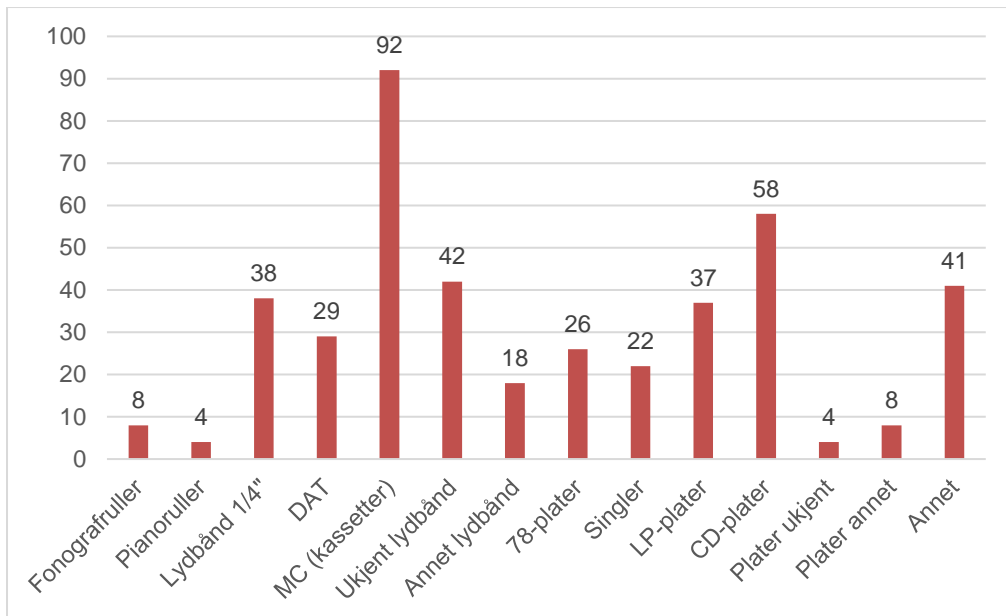
Av arkivinstitusjonene oppgir Arkivverket, Norsk Lydinstitutt og Stiftinga for folkemusikk og folkedans å ha over 10 000 enheter, mens ni har ukjent antall. 36 museer oppgir ukjent antall, mens 27 oppgir mellom 100 og 1000 enheter¹¹. Museene i Sør-Trøndelag har over 10 000 enheter. I kategorien fagbibliotek/dokumentasjonssenter er NRK, med langt over 10 000 enheter. Folkebibliotek oppgir oftest under 100 enheter. Figur 3.2 er basert på estimater fra institusjonen og må tas med flere forbehold. For oversikt over oppgitt omfang av AV-materiale ved den enkelte virksomhet henvises det til vedlegg 4.

3.1.2 Omfang av lydmateriale

Virksomhetene ble bedt om å svare på om de har ulike typer lydbærere i samlingen. Figur 3.3 viser antall virksomheter som oppgir at de har ulike typer lydbærere.

¹⁰ Antall enheter er ofte basert på estimater i institusjonene og ofte minimumsanslag.

¹¹ For enkelte av museene er opplysninger fordelt på flere underliggende enheter.

Figur 3.3. Antall virksomheter som har ulike typer lydbærere

Kassett er den lydbæreren som oppgis å inngå i samlingen til flest virksomheter. 92 virksomheter oppgir at de har kassetter. Siden flere virksomheter er ukjent med materialet sitt, gir ikke figuren et presist bilde av tilstanden, men den kan gi en indikasjon på fordelingen mellom ulike lydbærere. Når det gjelder innhold på lydbærerne, vises det til kapittel 3.2.

Virksomhetene ble også bedt om å oppgi hvor mange enheter de har av typer lydbærere. Tabell 3.3 viser antall enheter som ble oppgitt.

Type lydbærer	Antall
Fonografruller	433
Pianoruller	1 200
Lydbånd: 1/4"	10 595
Lydbånd: DAT	2 287
Lydbånd: MC (kassetter)	25 977
Lydbånd: Ukjent format	2 030
Lydbånd: Andre lydbånd	443
Plater: 78-plater	6 333
Plater: Singler (vinyl)	2 748
Plater: LP-plater (vinyl)	5 166
Plater: CD-plater	10 038
Plater: Ukjent format	32
Plater: Andre plater	51
Annet lydmateriale	4 558
Totalt	79 821

Tabell 3.3. Antall oppgitte enheter av ulike lydbærere¹²

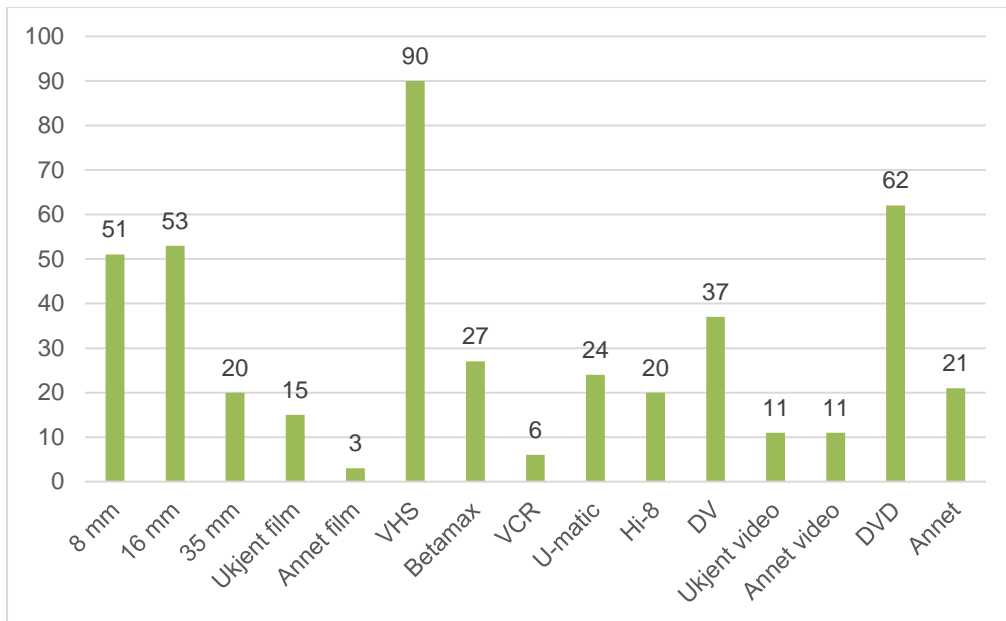
Totalt oppgis det altså rundt 80 000 bærere av lydmateriale. Tabell 3.3 presenterer en del av bildet, men som tidligere forklart viser ikke tabellen det totale omfanget av lydbærere, hverken for de ulike typer bærere eller samlet. Det skyldes bl.a. at

- mange virksomheter oppgir omtrentlige tall
- flere virksomheter påpeker at de kan ha mer AV-materiale i samlingen som de ikke har oversikt over
- flere virksomheter mangler oversikt over antall enheter for en/flere typer lydbærere
- 24 virksomheter oppgir at de har lydmateriale men at det ikke er mulig for dem å oppgi mengde/omfang
- over 30 virksomheter oppgir at de har AV-materiale men har ikke levert kartleggingsskjema

3.1.3 Omfang av levende bilder

Virksomhetene ble bedt om å svare på om de har ulike typer formater av levende bilder i samlingen. Figur 3.4 viser antall virksomheter som oppgir at de har ulike typer formater.

¹² Fra tabell 3.3 er oppgitte tall fra NRK, Norsk lyd- og billedarkiv og Bergen offentlige bibliotek utelatt. Disse institusjonene gjorde oppmerksom på at deres tall er kunstig høye siden de bl.a. omfatter utenlandsk materiale og publisert materiale.

Figur 3.4. Antall virksomheter som har ulike typer formater med levende bilder

VHS videokassetter er det formatet som oppgis å inngå i samlingen til flest virksomheter. 90 virksomheter oppgir at de har VHS-kassetter. Siden flere virksomheter er ukjent med materialet sitt, gir ikke figuren et presist bilde av tilstanden, men den kan gi en indikasjon på fordelingen mellom ulike formater. Når det gjelder innhold på formatene, vises det til kapittel 3.2.

Virksomhetene ble også bedt om å oppgi hvor mange enheter de har av typer formater. Tabell 3.4 viser antall enheter som ble oppgitt.

Type format	Antall
Film: 8 mm	1 856
Film: 16 mm	6 679
Film 35 mm	572
Film: Ukjent format	959
Film: Annet format	13
Video: VHS	19 442
Video: Betamax	3 179
Video: VCR	53
Video: U-matic	6 216
Video: Hi-8	452
Video: DV (alle varianter)	4 469
Video: Ukjent format	144
Video: Annet format	8 812
DVD	2 242
Annet materiale	3 252
Totalt	59 657

Tabell 3.4. Antall oppgitte enheter av ulike film-/videoformater

Totalt oppgis det altså rundt 60 000 bærere av levende bilder. Tabell 3.4 presenterer en del av bildet, men som tidligere forklart viser ikke tabellen det totale omfanget av film/video, hverken for de ulike typer formater eller samlet. Det skyldes bl.a. at

- mange virksomheter oppgir omtrentlige tall
- flere virksomheter påpeker at de kan ha mer AV-materiale i samlingen som de ikke har oversikt over
- flere virksomheter mangler oversikt over antall enheter for en/flere typer formater
- 30 virksomheter oppgir at de har film/video men at det ikke er mulig for dem å oppgi mengde/omfang
- over 30 virksomheter oppgir at de har AV-materiale men har ikke levert kartleggings skjema

3.1.4 AV-materiale deponert i Nasjonalbiblioteket

For å utfylle bildet over omfanget av AV-materiale i ABM-institusjonene er det riktig også å se på materiale som allerede er deponert hos Nasjonalbiblioteket. Det må antas at dette er materiale som i hovedsak ikke dekkes av kartleggingen forøvrig siden virksomhetene ble bedt om å holde utenfor materiale som allerede er levert til Nasjonalbiblioteket.

Nasjonalbiblioteket har akkvisisjonsregistrert totalt 1 906 ulike deponeringer i sin samling siden 1989. Av disse utgjør 111 deponeringer fra norske ABM-institusjoner. Flere deponeringer er gjort av de samme institusjonene over lengre tid. Opp mot 50 av virksomhetene som inngår i kartleggingen og 25-30 prosent av arkivene og museene har deponert AV-materiale hos Nasjonalbiblioteket.

Av de 111 deponeringene inneholder overslagsvis 94 lydmateriale og levende bilder. Siden en del av akkvisisjonene mangler utførlige innholdsbeskrivelser, er det foreløpig krevende å summere helt presist hvor mye av det deponerte materialet fra ABM-institusjoner som allerede er registrert og digitalisert. Like fullt kan man forsøksvis estimere at disse deponeringene består av vel 20 000 enheter, hvorav rundt 4 000 er fullkatalogisert og ca. 2 000 digitalisert pr. i dag. Det vil si at ca. 20 prosent av det deponerte ABM-materialet er katalogisert, mens kun i underkant av 10 prosent er digitalisert så langt. Det må tas forbehold om at disse tallene kan være betydelig større i realiteten, siden flere enheter i noen tilfeller kan være registrert inn i samme samlepost grunnet endringer i registreringspraksis gjennom flere tiår¹³.

Det bør i denne sammenheng også nevnes at Nasjonalbiblioteket til enhver tid har dialog og samarbeid med ulike kulturaktører om innsamling, bevaring og digitalisering av AV-materiale. Eksempler på dette er *Sceneweb*¹⁴, *Videokunstarkivet*¹⁵ og samarbeid med Riksscenen for folkemusikk og folkedans om regelmessig innsamling og bevaring av digital lyd- og videodokumentasjon. Nasjonalbiblioteket er også landets største arkiv av master- og produksjonsbånd fra norsk platebransje. Samlingen omfatter rundt 100 000 masterbånd i både analoge og digitale format. Disse er både deponert og donert fra utgivere som Universal Music, Sony BMG, Warner Music Norway, Arne Bendiksen, Grappa musikkforlag, Kirkelig kulturverksted og Tylden & Co.

3.2 AV-materialets innhold

Kartleggingseskjemaet har gitt virksomhetene flere muligheter til å omtale AV-materialet, men det er ikke lagt opp til detaljerte innholdsbeskrivelser. Virksomhetene ble innledningsvis bedt om å gi en kort, generell omtale og vurdering av materialet. I tilknytning til de mer detaljerte spørsmålene om hvilke typer bærere og formater de har i samlingen, ble de deretter bedt om å angi hovedinnholdet på de ulike bærerne og formatene. Til slutt hadde de muligheten til å nevne spesielle delsamlinger/arkiv som de vurderer som særlig sentrale innenfor totalsamlingen.

Til sammen har dette gitt et overblikk over hva slags innhold som befinner seg ved virksomhetene. Det har ikke vært et mål, og det ville heller ikke ha vært realistisk innenfor rammene av denne kartleggingen, å avdekke detaljinnhold ved hver enkelt virksomhet. Nedenfor følger derfor en generell oppsummering av audiovisuelt innhold som er vanlig forekommende i arkivinstitusjonene, museene og bibliotek.

¹³ I omtalen av deponert materiale er NRK holdt utenfor. NRK alene har gjennomført 734 deponeringer av ca. 230 000 registrerte enheter. Ca. 47 prosent av dette er digitalisert, bl.a. som del av DRA-prosjektet (Det digitale radioarkivet).

¹⁴ <https://sceneweb.no/>

¹⁵ <http://www.videokunstarkivet.org/>

Mange av innholdskategoriene går igjen fra arkiv til museum og bibliotek, noe som tyder på at det kan være relativt tilfeldig om materialet havner i den ene eller den andre typen ABM-institusjon. Lokal tilstedeværelse og tilgjengelighet synes å bidra til å avgjøre hvor materialet leveres for bevaring.

3.2.1 Arkivinstitusjoner

Blant arkivinstitusjonene står Arkivverket, som omfatter de statlige arkivene, i en spesiell stilling, både når det gjelder mengden av materiale og variasjonen i innhold. Spesielt gjelder dette Riksarkivet. AV-materialet i Arkivverket er som regel knyttet til privatarkiv, men også rikt representert i offentlige arkiv. Som eksempler på privatarkivmateriale nevnes materiale fra politiske partier og arkiver fra større bedrifter, organisasjoner og privatpersoner. Fra offentlige arkivskapere nevnes materiale i politi- og domstolsarkiver og fra granskningskommisjoner. Det pekes også på folkeminnemateriale i form av intervjuer med tidsvitner. Det antydes i Arkivverkets innspill at deres materiale samlet kan overstige 100 000 timer, der 75 prosent er lydmateriale og ca. 5 000 timer er digitalisert.

Av de 24 kommunale/fylkeskommunale arkivinstitusjonene er det 21 som har svart at de har AV-materiale. Halvparten av disse påpeker at de har mangelfull oversikt over materialet, og det vises til forhold som at mottatte arkiv ikke er ordnet, at materiale ikke er tilstrekkelig kartlagt og registrert eller at materialet ikke har blitt prioritert. Det framgår av svarene fra rundt halvparten av disse institusjonene at samlingene har stor spennvidde både når det gjelder typer bærere og formater og innholdsmessig. Mye av materialet har utspring i kommunal virksomhet, og spesielt nevnes teknisk etat, kultur, skole samt møteopptak. Folkeminnemateriale er vanlig forekommende også i disse arkivinstitusjonene. En del trekker fram materiale som de har overtatt fra lokale medieforetak som nærradio, lokal-TV, filmproduksjonsselskaper eller lydstudio. Det forekommer også samlinger av musikkopptak.

Seks andre arkivinstitusjoner inngår i arkivstatistikken. Det gjelder Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Norsk Luthersk Misjonssamband, Norsk Lydinstitutt, Stiftelsen for folkemusikk og folkedans, Stortingsarkivet og Misjons- og diakoniarkivet. Alle disse institusjonene har betydelige mengder AV-materiale innenfor sitt virkeområde.

3.2.2 Museer

Museene som rapporterer statistikk til Kulturrådet kan deles inn i de 72 museene som mottar driftsstøtte fra Kulturdepartementet og 36 museer som er kommunale, private, universitetsmuseer eller museer under andre departementer (Kulturrådet 2018).

Museene under Kulturdepartementet omfatter bl.a. de som gjennom Museumsreformen ble konsolidert i større administrative enheter. På museumsområdet er mye av kartleggingen basert på svar fra disse enhetene, som i mange tilfeller har en rekke avdelinger med ulik geografisk plassering og faglig profil. Som tilfellet er med arkivinstitusjonene, er det også mange av disse virksomhetene som oppgir at de mangler god oversikt over det audiovisuelle materialet. Samtidig kommer det fram at variasjonene i samlingene deres er store både i typer bærere, formater og innhold.

Folkeminnemateriale i form av intervjuer med tidsvitner er vanlig i museene. Det kan dreie seg om utøvere av spesielle yrker, mennesker med krigserfaringer, eldre folk og tradisjonsbærere og intervjuer knyttet til tematiske prosjekter. AV-materiale som dokumentasjon av den faglige museumsvirksomheten er også vanlig.

Materialet i museene er naturlig nok ofte knyttet geografisk til museets plassering, f.eks. som privatarkivmateriale fra lokale bedrifter, materiale som dokumenterer sjøfart og fiske i kystmuseene eller tømmerfløting i innlandsmuseene.

Som for arkivinstitusjonene har flere museer overtatt betydelige mengder AV-materiale etter lokale mediebedrifter. Det er også vanlig med film og video utover dette, f.eks. private filmopptak, reklamefilm fra lokale virksomheter og materiale av varierende omfang etter lokale filmskapere. Mange museer har et betydelig materiale av folkemusikk og folkedans.

Museer som får driftsstøtte fra annet hold har vanligvis en mer avgrenset faglig profil. Dette gjelder f.eks. Forsvarets museer, Norsk Oljemuseum og museer som ivaretar den samiske kulturarven. Flere av disse museene har betydelige mengder AV-materiale, ikke minst gjelder dette museene som forvalter krigshistorien.

En egen kategori er universitetsmuseene, der flere har store mengder AV-materiale som ofte er dokumentasjon av forskning og formidling.

3.2.3 Bibliotek

I kategorien fagbibliotek/dokumentasjonssenter er universitetsbibliotekene, og tre av dem inngår i arkivstatistikken. Deres AV-materiale er som for universitetsmuseene, gjerne knyttet til forskning og formidling ved universitetene. I denne kategorien er også folkemusikkarkivene i Møre og Romsdal og Telemark, begge med mye AV-materiale.

Bare et fåtall av landets folkebibliotek er representert i kartleggingen siden færre enn 10 prosent av dem inngår i arkivstatistikken. Til forskjell fra arkiver og museer består bibliotekenes samlinger hovedsakelig av materiale som er publisert for allmenn tilgjengeliggjøring og som dermed skal være pliktavlevert. En del folkebibliotek bevarer likevel AV-materiale av samme type som arkivinstitusjonene og museene, men oftest i mindre omfang. Det kan være folkeminnemateriale og musikk og film med lokal tilknytning. Samme type materiale inngår også i de lokalhistoriske arkivene/samlingene, som forøvrig også er lite representert i kartleggingen.

I noen tilfeller har folkebibliotekene og de lokalhistoriske arkivene/samlingene tatt ansvar for større samlinger. F.eks. har Sølvsberget i Stavanger en stor samling av musikk fra Rogaland, og i noen tilfeller er materiale etter en nærradio eller lokal-TV levert til folkebiblioteket eller et lokalhistorisk arkiv.

3.2.4 Innhold på lydbærere

Som tidligere nevnt ble virksomhetene bedt om å angi hovedinnholdet på de ulike bærerne og formatene (se oversikt over disse i tabell 3.3 foran). Stikkord var opphav, tidsperiode,

form og sjanger. Nedenfor følger en kort oversikt over vanlig innhold på lydbærerne og noen eksempler på større samlinger.

3.2.4.1 Fonograf- og pianoruller

Innholdet på *fonograf-* og *pianoruller* er normalt musikk fra tidlig 1900-tall. Flest eksemplarer har Museene i Sør-Trøndelag, Østfoldmuseene, Telemark museum og Norsk Lydinstitutt.

3.2.4.2 Lydbånd

Innholdet på *lydbånd 1/4"-format* er relativt variert, men består oftest av musikk, intervjuer eller opptak av radioprogrammer og er stort sett fra perioden 1950-1990. Stiftinga for folkemusikk og folkedans har en stor samling folkemusikkopptak. Arkiverket har over 2 000 lydbånd med bredt innhold. Universitetsbiblioteket ved NTNU oppgir flere hundre lydbånd med forskningsmateriale.

Innholdet på lydbånd i *DAT-format* består stort sett av musikkopptak og intervjuer og er hovedsakelig fra 1990-tallet. NRK har en samling med musikkopptak fra P3 på DAT-format og CD-plater som vurderes som sårbar.

Hovedvekten av innholdet på *kassett-formatet (MC)*, som er den lydbæreren som er mest utbredt blant virksomhetene, består av intervjuer tatt opp i en lang rekke forskjellige sammenhenger. Flere av museene og arkivene har et hundretalls kassetter med slikt innhold. Det er også betydelig innslag av musikkopptak, opptak fra møter og radioprogram. Innholdet er vanligvis fra perioden 1970-2000. Av større samlinger kan nevnes Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane med ca. 1 500 kassetter med innleste stedsnavn og livsminner samt Arbeiderbevegelsens arkiv med ca. 2 000 kassetter.

En del virksomheter oppgir å ha lydbånd i *andre format*, som mini- og mikrokassetter, men ikke i store mengder. NRK oppgir ca. 250 1"-bånd med flerspors musikkopptak f.o.m. 60-tallet som antatt sårbart. Ca. 40 virksomheter oppgir lydbånd av for dem ukjent format. Innholdet er som oftest fra perioden 1950-1980. Intervjuer og musikk er vanlig innhold på lydbånd av annet eller ukjent format.

3.2.4.3 Plater

Flere virksomheter har større samlinger av *78-plater* fra perioden 1920-1950. Dette gjelder særlig Museene i Sør-Trøndelag med Ringve og Rockheim, men også ca. 1 500 plater i Stavanger byarkiv overført fra og brukt i hhv. filmteateret og folketeateret i byen. Misjons- og diakoniarkivet ved VID vitenskapelige høgskole har ca. 500 plater med innhold knyttet til misjonsvirksomhet.

Flere virksomheter oppgir større samlinger av *singel-* og/eller *LP-plater* fra årene 1960-1990 eller *CD-plater* fra 1990 og senere. Folkebibliotekene i Stavanger og Bergen er eksempler på dette. Rockheim må også nevnes. Forøvrig oppgir Norges arktiske universitetsmuseum (tidligere Tromsø Museum), Hordaland fylkesarkiv og Henie Onstad kunstsenter også samlinger på et hundretalls LP-plater. NRK har en samling på 146 000 LP-plater og 44 000 singeler, der norskandelen oppgis til ca. 25 prosent. Samlet sett er CD-platene mest utbredt i virksomhetene og inneholder ofte musikkopptak med lokal tilknytning.

3.2.4.4 Annet lydmateriale

Under *annet lydmateriale* oppgis det normalt ikke store mengder, men en del trekker fram digitale filer fra senere år, oftest med intervjuer og musikk som innhold. Minidisk er også et format som forekommer en del. Et unntak er Museene i Sør-Trøndelag som har over 2 000 lydbærere av diverse format som ikke passer i de andre kategoriene.

3.2.5 Innhold på bærere av levende bilder

Nedenfor følger en kort oversikt over vanlig innhold på bærerne av levende bilder, og det vises til noen utvalgte virksomheter med større mengder av slikt materiale.

3.2.5.1 Film

Virksomhetene har filmruller i *8 mm-*, *16 mm-* eller *35 mm-format* i et antall som varierer fra et titall til flere hundre. Filmene dokumenterer forrige århundre etter 1920 og fram til videoformatet gradvis overtok på 80-tallet. Innholdet er svært varierende og kan bestå av private opptak, inngå i bedriftsarkiv eller dokumentere lokalmiljø eller fagmiljøer.

Norsk Folkemuseum oppgir flere hundre 8mm-filmer, bl.a. en del egenprodusert. Stiftinga for folkemusikk og folkedans har mye film i både 8- og 16 mm-format. Finnmark fylkesbibliotek har flere hundre filmer i begge format etter filmskapere fra fylket. Norsk Oljemuseum har 16 mm-film fra oljeindustrien og Bergen Sjøfartsmuseum fra Den norske sjømannskirken og Sjømannsmisjonen. Arkivverket oppgir at de har ca. 1 500 filmruller fordelt på de tre formatene, med hovedvekt på 16 mm.

En del virksomheter oppgir at de har betydelige mengder undervisningsfilm til bruk i skolen i samlingene sine.

3.2.5.2 Video

VHS er det mest utbredte videoformatet, og flere virksomheter har et hundretalls *VHS*-kassetter fra 80- og 90-tallet i samlingen. Arkivverket har 2 000 *VHS*-videoer fra ulike private og offentlige arkivskapere.

Formatene *Betamax*, *VCR*, *U-matic* og *Hi-8* forekommer også i samlingene, men i mindre omfang enn *VHS*, og stammer fra samme tidsperiode. Arkivverket har et hundretalls enheter også av disse ulike formatene. Stiftinga for folkemusikk og folkedans har også flere hundre enheter fordelt på ulike format, og det samme gjelder Forsvarets museer. *DV (Digital video)* ble introdusert sent på 90-tallet, så innholdet på dette formatet er noe nyere.

En vesentlig del av videomaterialet kommer fra lokale TV-stasjoner eller videoproduksjonsselskaper som har avlevert sine arkiv til en ABM-institusjon. En del av innholdet på videokassetene er eldre film som har blitt kopiert til nytt format. Videoformatet har også gjerne vært brukt til intervjuopptak og i museene til å dokumentere egen virksomhet.

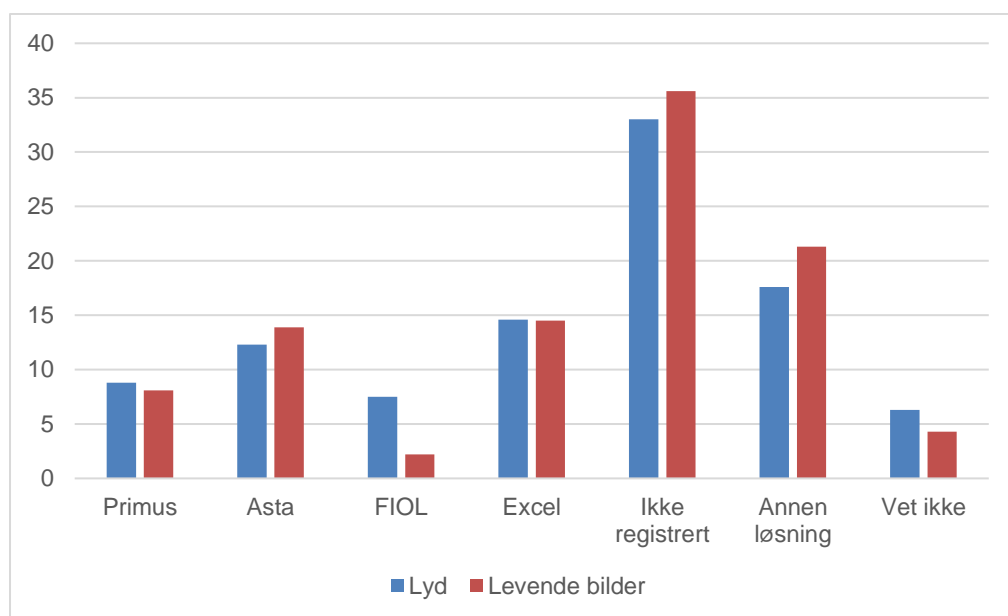
3.2.5.3 DVD

Mange av virksomhetene har *DVD-plater*, men det er sjelden oppgitt store mengder. Igjen har Arkivverket et hundretalls *DVD-plater* fra private og offentlige arkivskapere. Innholdet på

DVD-platene er gjerne dokumentarfilm fra 2000-tallet og utover med lokal tilknytning. DVD er også brukt til å ta kopier av eldre materiale.

3.2.6 Metadatas

For å kunne håndtere AV-materialet mest mulig rasjonelt i de forskjellige delene av en prosess som skal lede til digitalisering er det viktig at det finnes noen data som identifiserer og beskriver det. Når virksomhetene skulle angi antall og innhold for de ulike lagringsmediene, ble de derfor også bedt om å oppgi om materialet er registrert eller katalogisert på noen måte. Figur 3.5 nedenfor viser i hvilken grad det oppgis at det finnes metadata og hvordan disse er registrert.

Figur 3.5. Er AV-materialet registrert eller katalogisert på noen måte? (prosent)

Figur 3.5 omfatter de vel 100 virksomhetene som er i stand til å oppgi mengde/omfang av materiale. Når det i ca. 40 prosent av tilfellene oppgis at materialet ikke er registrert eller at man ikke vet om det er registrert, bidrar dette til å understreke utfordringen med manglende oversikt over materialet. I vel 8 prosent av tilfellene oppgis det at materialet er registrert i Primus, et system som brukes av mange museer, og i rundt 13 prosent arkivsystemet Asta. Excel-ark er relativt mye brukt og det samme gjelder andre løsninger.

3.3 AV-materialets tilstand

3.3.1 Lydmateriale

Virksomhetene ble bedt om å oppgi tilstanden på lydbærerne som inngår i samlingen deres.

	Virksomhetenes tilstandsvurdering (prosent)					Antall virksomheter som har lydbærer
	God	Dårlig	Varierende	Ukjent	Ikke registrert	
Fonografruller	12,5	12,5	25,0	50,0	0,0	8
Pianoruller	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0	4
Lydbånd: 1/4"	10,5	0,0	31,6	50,0	7,9	38
Lydbånd: DAT	48,3	0,0	10,3	41,4	0,0	29
Lydbånd: MC (kassetter)	21,7	1,1	39,1	34,8	3,3	92
Lydbånd: Ukjent format	11,9	0,0	19,0	57,1	11,9	42
Lydbånd: Andre lydbånd	0,0	0,0	33,3	66,7	0,0	18
Plater: 78-plater	16,0	4,0	44,0	36,0	0,0	25
Plater: Singler (vinyl)	36,4	0,0	36,4	27,3	0,0	22
Plater: LP-plater (vinyl)	40,5	0,0	27,0	32,4	0,0	37
Plater: CD-plater	43,1	0,0	15,5	39,7	1,7	58
Plater: Ukjent format	0,0	0,0	0,0	75,0	25,0	4
Plater: Andre plater	0,0	0,0	12,5	50,0	37,5	8
Annet lydmateriale	48,8	0,0	14,6	36,6	0,0	41
Totalt	27,2	0,7	26,8	41,5	3,8	

Tabell 3.6. Virksomheters vurdering av lydbærernes tilstand (prosent)

Tabell 3.6 viser hvordan virksomhetene vurderer tilstanden på ulike lydbærere. For enkelte bærere er det mange som vurderer tilstanden som god. 43,1 prosent av virksomhetene som har CD-plater vurderer at tilstanden er på platene er god.

Generelt er det likevel slik at i de fleste tilfellene beskrives tilstanden på lydbærerne som ukjent (41,5 prosent) eller varierende. Det skyldes nok dels at mange virksomheter ikke er tilstrekkelig kjent med materialet og dels at materialet kan være spredt på forskjellige steder og hos forskjellige enheter.

3.3.2 Levende bilder

Virksomhetene ble bedt om å oppgi tilstanden på film- og videomateriale som inngår i samlingen deres.

	Virksomhetenes tilstandsvurdering (prosent)					Antall virksomheter som har format
	God	Dårlig	Varierende	Ukjent	Ikke registrert	
Film: 8 mm	15,7	0,0	31,4	45,1	7,8	51
Film: 16 mm	17,0	0,0	34,0	39,6	9,4	53
Film 35 mm	25,0	0,0	20,0	55,0	0,0	20
Film: Ukjent format	0,0	0,0	20,0	73,3	6,7	15
Film: Annet format	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	3
Video: VHS	24,4	0,0	30,0	41,1	4,4	90
Video: Betamax	29,6	0,0	18,5	44,4	7,4	27
Video: VCR	16,7	0,0	0,0	83,3	0,0	6
Video: U-matic	29,2	0,0	12,5	58,3	0,0	24
Video: Hi-8	20,0	0,0	20,0	50,0	10,0	20
Video: DV (alle varianter)	45,9	0,0	2,7	45,9	5,4	37
Video: Ukjent format	9,1	0,0	0,0	54,5	36,4	11
Video: Annet format	36,4	0,0	9,1	54,5	0,0	11
DVD	51,6	0,0	14,5	33,9	0,0	62
Annet materiale	57,1	0,0	4,8	38,1	0,0	21
Totalt	28,8	0,0	20,6	45,0	5,5	

Tabell 3.7. Virksomheters vurdering av formatenes tilstand (prosent)

Tabell 3.7 viser hvordan virksomhetene vurderer tilstanden på ulike bærere av levende bilder. For enkelte bærere er det mange som vurderer tilstanden som god. 51,6 prosent av virksomhetene som har DVD-plater vurderer at tilstanden på platene er god.

Generelt er det likevel slik at i de fleste tilfeller beskriver tilstanden som ukjent (45 prosent) eller varierende. Det skyldes nok, som for lyd materialet, dels at mange virksomheter ikke er tilstrekkelig kjent med materialet og dels at materialet kan være spredt på forskjellige steder og hos forskjellige enheter.

3.3.3 Tilgang på avspillingsutstyr

En årsak til at virksomhetene ikke er kjent med materialet sitt kan være at de rett og slett mangler utstyr til å spille av innholdet. Avspillingsutstyr foreldes og går i stykker og for utdaterte lagringsmedier kan utstyr, reservedeler og kompetanse være lite tilgjengelig. Tabellen nedenfor viser i hvilken grad virksomhetene disponerer utstyr til å spille av de ulike lydbærerne.

Type lydbærer	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke oppgitt	Virksomheter som har lydbærer
Fonografruller	12,5	75,0	12,5	0,0	8
Pianoruller	50,0	25,0	25,0	0,0	4
Lydbånd: 1/4"	42,1	47,4	7,9	2,6	38
Lydbånd: DAT	55,2	37,9	6,9	0,0	29
Lydbånd: MC (kassetter)	52,2	42,4	3,3	2,2	92
Lydbånd: Ukjent format	15,4	61,5	20,5	2,6	39
Lydbånd: Andre lydbånd	16,7	77,8	5,6	0,0	18
Plater: 78-plater	28,0	56,0	12,0	4,0	25
Plater: Singler (vinyl)	45,5	40,9	9,1	4,5	22
Plater: LP-plater (vinyl)	40,5	45,9	13,5	0,0	37
Plater: CD-plater	87,7	10,5	1,8	0,0	57
Plater: Ukjent format	0,0	66,7	33,3	0,0	3
Plater: Andre plater	40,0	40,0	20,0	0,0	5
Annet lydmateriale	48,8	36,6	7,3	7,3	41
Totalt	46,9	42,6	8,4	2,2	

Tabell 3.8. Har virksomheten avspillingsutstyr for lydbæreren? (prosent)

Nesten 90 prosent av virksomhetene har utstyr til å spille av CD-plater, men for de andre lydbærerne er det sjelden at mer enn halvparten av virksomhetene har avspillingsutstyr. Av de 92 virksomhetene som oppgir å ha kassetter, har bare 52 prosent utstyr til å lytte til dem. I under halvparten av tilfellene (46,9 prosent) oppgir virksomhetene at de har avspillingsutstyr for lydbærerne.

Tabell 3.9 nedenfor gir tilsvarende oversikt for film- og videoformat.

Type format	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke oppgitt	Virksomheter som har format
Film: 8 mm	11,8	66,7	17,6	3,9	51
Film: 16 mm	26,4	52,8	13,2	7,5	53
Film 35 mm	10,0	90,0	0,0	0,0	20
Film: Ukjent format	0,0	73,3	26,7	0,0	15
Film: Annet format	0,0	66,7	0,0	33,3	3
Video: VHS	41,1	52,2	4,4	2,2	90
Video: Betamax	14,8	70,4	11,1	3,7	27
Video: VCR	0,0	83,3	16,7	0,0	6
Video: U-matic	16,7	62,5	20,8	0,0	24
Video: Hi-8	30,0	55,0	5,0	10,0	20
Video: DV (alle varianter)	37,8	40,5	16,2	5,4	37
Video: Ukjent format	0,0	36,4	36,4	27,3	11
Video: Annet format	36,4	45,5	18,2	0,0	11
DVD	83,9	12,9	1,6	1,6	62
Annet materiale	61,9	33,3	0,0	4,8	21
Totalt	34,6	50,8	10,4	4,2	

Tabell 3.9. Har virksomheten avspillingsutstyr for film-/videoformatet? (prosent)

Tabellen viser at over 80 prosent av virksomhetene har utstyr til å spille av DVD-plater, men for de andre formatene er mangelen på avspillingsutstyr enda mer påtagelig enn for lydbærerne. Godt under halvparten av de 90 virksomhetene som oppgir å ha VHS-kassetter, oppgir at de har avspillingsutstyr for dette videoformatet. Særlig er det mangel på visningsutstyr til filmformatene. Totalt oppgir virksomhetene at de har avspillingsutstyr for film- og videoformatene i 34,6 prosent av tilfellene.

3.4 Lagringsforhold

Det kreves særskilte lagringsforhold for at AV-materiale skal få lengst mulig levetid. Tabellen nedenfor viser parametere for optimal klimatisk bevaring av AV-materiale som krever klimakontroll.

Table 4 – Suitability of storage environment for media stability

Storage Conditions		Glass plates	Nitrate ₁	Acetate ¹		Polyester		Photo Prints		Ink Jet Prints	Magnetic		CD, DVD
				B&W	Color	B&W	Color	B&W	Color		Acetate ₁	Poly-ester	
Room	16 °C to 23 °C 30 % to 50 % RH	Fair	No ³	No ³	No ^{3,4}	Fair	No ⁴	Fair	No ⁴	No ⁴	No ^{3,5}	No ⁵	Fair
Cool	8 °C to 16 °C 30 % to 50 % RH	Good	No ³	No ³	No ^{3,4}	Good	No ⁴	Good	No ⁴	No ⁴	Fair ³	Good	Good
Cold	0 °C to 8 °C 30 % to 50 % RH	Very Good	Good	Good	Good	Very Good	Good	Very Good	Good	Good	Good	Fair	Good
Subzero	-20 °C to 0 °C 30 % to 50 % RH	No ²	Very Good	Very Good	Very Good	Very Good	Very Good	Very Good	Very Good	Very Good	No ⁶	No ⁶	No ²

Notes:

¹Must be stored subzero if there are advanced signs of decay such as discoloration, outgassing, or rusted cans

²Brittleness or delamination are possible

³May result in base degradation

⁴Image fade or color balance shift

⁵Potential degradation of magnetic layer binder

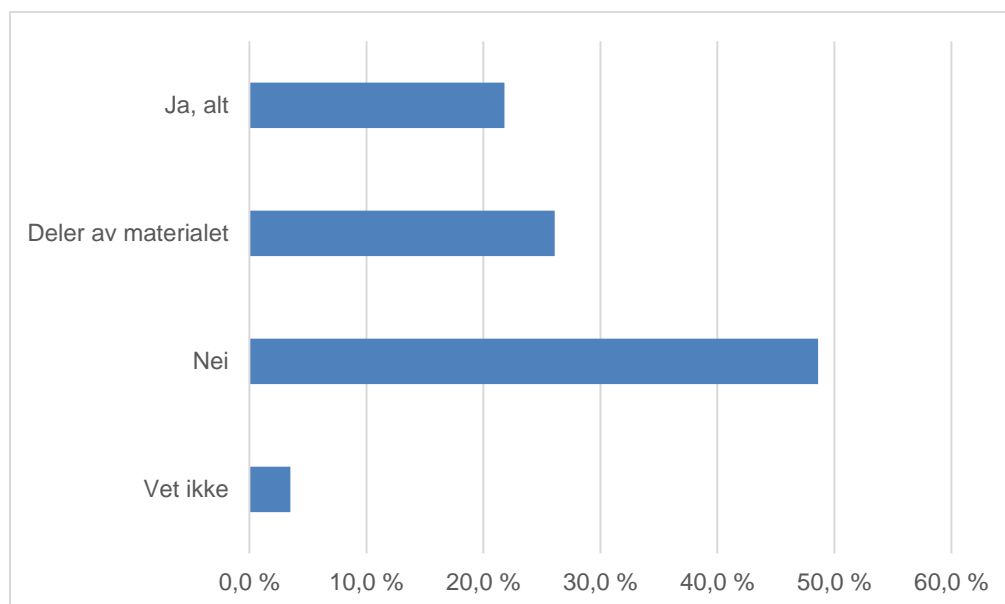
⁶Possible lubricant separation from binder

Tabell 3.10. Parametere for optimal klimatisk bevaring av AV-materiale

Tabellen baserer seg på følgende internasjonale standarder:

- ISO 10356, Cinematography - Storage and handling of nitrate-base motion-picture films
- ISO 18911, Imaging materials - Processed safety photographic films - Storage practices
- ISO 18918, Imaging materials - Processed photographic plates - Storage practices
- ISO 18920, Imaging materials - Processed photographic reflection prints - Storage practices
- ISO 18923, Imaging materials - Polyester-base magnetic tape - Storage practices
- ISO 18925, Imaging materials - Optical disc media - Storage practices

Virksomhetene som deltok i kartleggingen ble bedt om å svare på om alt eller deler av materialet blir oppbevart i klimaregulert magasin.

Figur 3.6. Lagres alt eller deler av materialet i klimaregulert magasin?

Figur 3.6 viser at vel 20 prosent av virksomhetene oppbevarer alt AV-materialet i klimaregulert magasin.

Som det framgår av tabell 3.10 varierer det mellom formater og bærere hva som er optimale lagringstemperaturer. Svarene i kartleggingen er ikke på et detaljnivå som forteller om de ulike formater og bærere lagres under optimale forhold, selv hos virksomheter som oppgir at alt materiale lagres i klimaregulert magasin. Oppgitt lagringstemperatur hos virksomheter som lagrer alt eller deler av materialet i klimaregulert magasin ligger normalt fra 10-20° C. For enkelte filmformater er dette for høye temperaturer. Oppgitt luftfuktighet ligger oftest mellom 40-50 %, som er i tråd med anbefalinger.

Halvparten av virksomhetene oppgir at de ikke lagrer noe av AV-materialet i klimaregulert magasin eller at de ikke vet om de gjør det. Dette gjelder de fleste folkebibliotekene i undersøkelsen, men det gjelder også for rundt 30 av museene.

Virksomhetene som bare lagrer deler av materialet i klimaregulert magasin ble bedt om å oppgi hvordan det øvrige materiale oppbevares. Samme oppfordring gikk til de som er uten et slikt magasin. Siden flere av virksomhetene har enheter som er geografisk spredt, er lagringsløsningene svært varierende. Vanlige løsninger er romtempererte magasiner, biblioteklokaler, arkivskap, kontorlandskap og kjellerlokaler. Enkelte virksomheter understreker at lagringsforholdene ikke er tilfredsstillende. En del påpeker at lagringsforholdene er stabile, men ikke ideelle. I flere av museene pågår det arbeid med nye løsninger.

3.5 Sentrale arkiv/samlinger

Kartleggingskjemaet åpnet for at virksomhetene kunne registrere opptil ti sentrale arkiv eller samlinger ved virksomheten. Vel 50 virksomheter benyttet denne muligheten. Størrelsen på arkivene og samlingene som oppgis er svært varierende og strekker seg fra en håndfull enheter til flere hundre. Arkivene eller samlingene kan være avgrenset til en type bærer, eller de kan omfatte flere bærere og både lyd og levende bilder.

Virksomhetenes oppfatning av hva som regnes som sentrale arkiv eller samlinger varierer, og det har liten hensikt å presentere en samlet oversikt over hva som er oppgitt, men det kan nevnes noen vanlige eksempler:

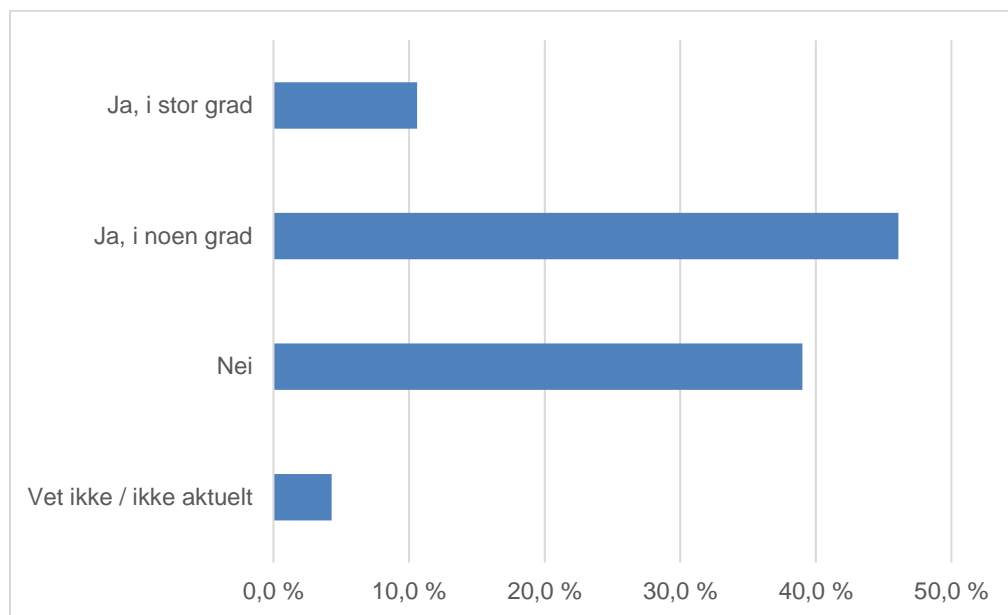
- Lydbånd med folkeminneintervjuer knyttet til livsløp eller avgrensede temaer
- Filmsamlinger knyttet til privatpersoner eller avgrensede temaer eller områder, f.eks. sjøfart, andre verdenskrig eller Svalbard
- Materiale etter nærradiovirksomhet eller lokal-TV
- Folkemusikk eller samlinger innenfor andre musikksjangre
- Materiale etter forfattere
- Arkiv fra større bedrifter
- Materiale fra misjonsvirksomhet
- Materiale fra større forskningsprosjekter

Arkivverket alene nevner en rekke arkiver med innslag av AV-materiale fra ymse institusjoner, foreninger og personer.

3.6 Digitalisering og digitaliseringsplaner

3.6.1 Omfang av digitalisering

Virksomhetene ble spurt om de har digitalisert eller digitaliserer AV-materiale.

Figur 3.7. Har dere digitalisert / digitaliserer dere AV-materiale?

Figur 3.7 viser at vel 10 prosent av virksomhetene oppgir at de har digitalisert eller digitaliserer i stor grad, 46 prosent i noen grad. Følgende virksomheter oppgir at de har digitalisert eller digitaliserer i stor grad:

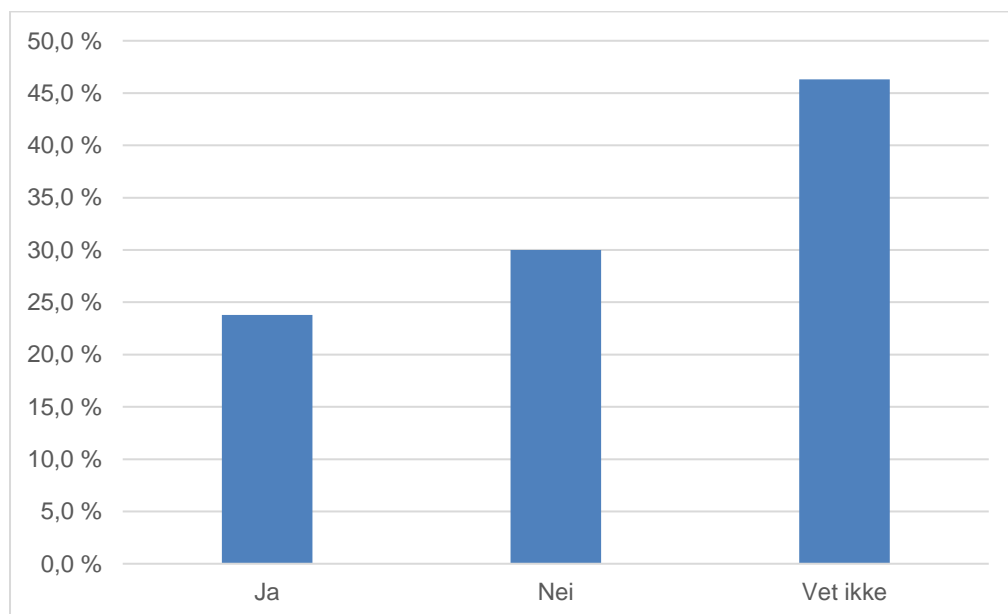
- Bærum bibliotek Bærumssamlingen
- Folkemusikkarkivet for Møre og Romsdal
- Folkemusikkarkivet i Telemark
- Forsvarets mediesenter
- Norges arktiske universitetsmuseum (tidl. Tromsø Museum)
- Norsk Bergverksmuseum
- Norsk Luftfartsmuseum
- NRK - Norsk rikskringkasting
- Nynorsk kultursentrum
- Stiftelsen Falstadsenteret
- Stiftelsen Jødisk Museum i Oslo
- Stiftelsen Lillehammer Museum
- Sør-Troms Museum
- Valdresmusea AS
- Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum

Virksomhetene som oppga at de har digitalisert eller digitaliserer i stor grad eller i noen grad ble bedt om å gi en kort omtale av metodikken for digitaliseringen. Tilbakemeldingene viser at det er betydelige avvik fra internasjonale standarder for digitalisering, og nesten ingen oppgir at de har systemer for digital bevaring. Store institusjoner som Arkivverket og NRK er viktige unntak. Det synes vanlig å få eksterne aktører til å utføre digitaliseringen. Det er ikke spurt direkte om dette i undersøkelsen, men nærmere 40 prosent av de som digitaliserer

oppgir at de benytter eksterne aktører. En del av virksomhetene viser til eksisterende samarbeid om digitalisering med Nasjonalbiblioteket.

Nær 40 prosent av virksomhetene oppgir at de ikke har digitalisert AV-materiale.

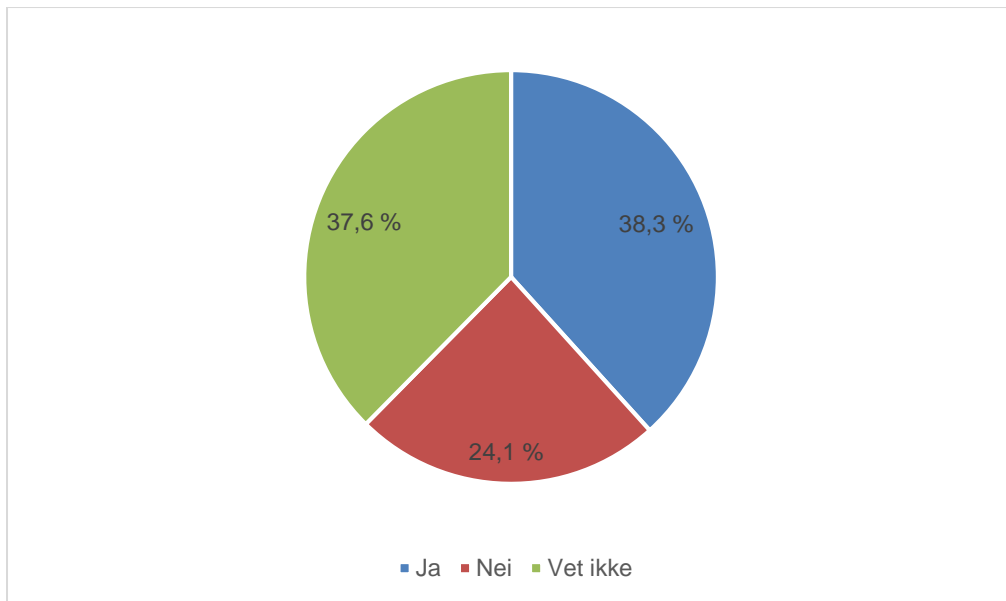
Virksomhetene ble også spurt om de har materiale som de mener trenger å digitaliseres på nytt.

Figur 3.8. Har dere digitalisert materiale som trenger å digitaliseres på nytt?

Figur 3.8 viser at vel 23 prosent av de som har digitalisert mener at de har AV-materiale som trenger å digitaliseres på nytt. Virksomhetene ble bedt om å begrunne dette, og hovedbegrunnelsen er enkelt sagt at kvaliteten på det digitaliserte materialet ikke er god nok ut fra behov og muligheter. I noen tilfeller er det ikke digitalisert i henhold til råd og standarder. Det er usikkerhet mht. om formatene er egnet til langtidsbevaring. Det nevnes også at digitaliseringen kan være utført med for dårlig kompetanse eller utstyr og at det er digitalisert fra kopier og ikke originalmateriale. 46 prosent av de som har digitalisert materiale vet ikke om de har materiale som trenger å digitaliseres på nytt.

Virksomhetene ble spurt om de vurderer at det er spesielle deler av AV-materialet det haster spesielt med å få digitalisert av bevaringshensyn.

Figur 3.9. Er det spesielle deler av AV-materialet det haster spesielt med å få digitalisert av bevaringshensyn?

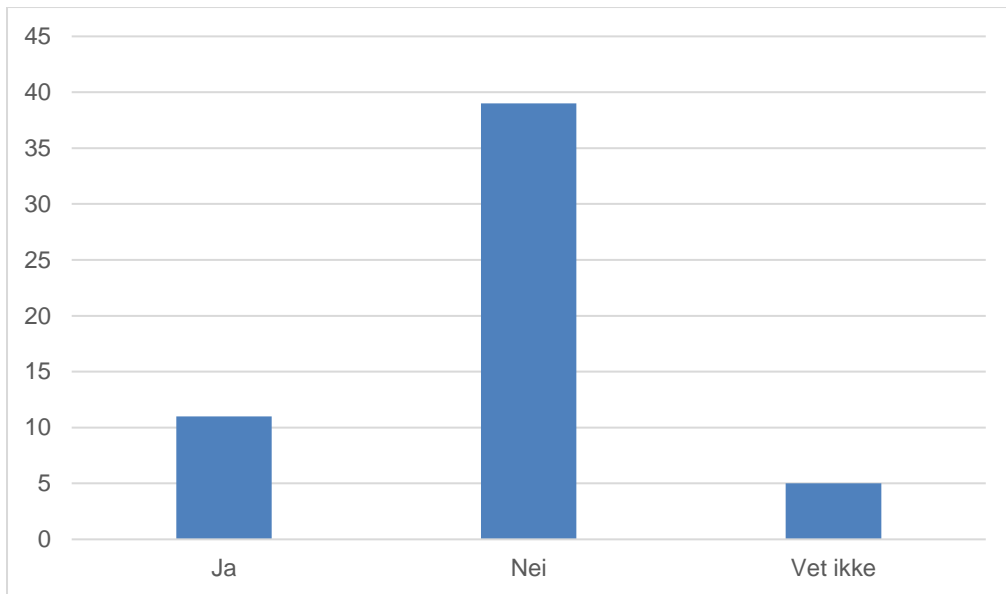
Av figur 3.9 framgår det at ca. 75 prosent eller 107 virksomheter svarer at de enten har eller ikke vet om de har AV-materiale som det haster spesielt med å få digitalisert.

Virksomheter som oppgir at de har materiale som det haster med å få digitalisert, ble bedt om å begrunne vurderingen. De vanligste årsakene er følgende:

- *Alder*: Materialet er såpass gammelt at det står i fare for å bli ødelagt.
- *Usikkerhet*: Virksomheten er usikker både på materialets fysiske tilstand og på materialets innhold.
- *Lagring*: Virksomheten har ikke tilfredsstillende lagring, eller materialet kan være preget av dårlig lagring i en tidligere periode.
- *Format*: Det kan dreie seg om innhold på formater og bærere som er i ferd med å bli utdaterte.
- *Formidlingsverdi*: Innholdet vurderes som særlig interessant, gjerne lokalt.

3.6.2 Digitaliseringsplaner

De 55 virksomhetene som svarte at de *ikke* har digitalisert eller ikke digitaliserer AV-materiale ble spurt om de har *planer* om å digitalisere.

Figur 3.10. Har dere planer om å digitalisere AV-materiale? Antall virksomheter

11 av de 55 virksomhetene som ikke har digitalisert eller digitaliserer AV-materiale oppgir at de har *planer* om å digitalisere. Virksomhetenes omtale av disse planene tyder på at det i flere tilfeller mer handler om et *ønske* om å digitalisere, og det vises til ressursutfordringer eller at man er tidlig i en planprosess.

Figur 3.10 viser at 44 av totalt 141 virksomheter som har AV-materiale, ikke har digitalisert og ikke har planer om å digitalisere. Halvparten av disse 44 er folkebibliotek, 10 er museer og 8 er arkivinstitusjoner.

3.6.3 Fylkesplaner for samhandling og bevaring av privatarkiv

Mye av materialet som kommer fram i kartleggingen er knyttet til privatarkiv. Riksarkivaren driver et nettverk av fylkeskoordinerende institusjoner for privatarkiv, et nettverk som i 2019 vil bli utvidet til institusjoner med nasjonal bevaringspolitikk ifølge Arkiverket.

En oversikt fra Arkiverket viser at mange fylker har utarbeidet planer for samhandling og bevaring av privatarkiv¹⁶. Planene er hovedsakelig utarbeidet i tidsperioden 2010-2017, flere på bakgrunn av Arkiverkets første nasjonale strategi for privatarkiv, en strategi som nylig kom i revidert versjon for 2019-2023.

En enkel gjennomgang av planene fra 12 fylker gir inntrykk av at AV-materiale har relativt liten plass i dokumentene. Noen få av planene inneholder kartlegginger av materiale. Flere av planene peker på utfordringer knyttet til digitalisering av arkivmateriale og ser ulike fellesløsninger som mulige tiltak.

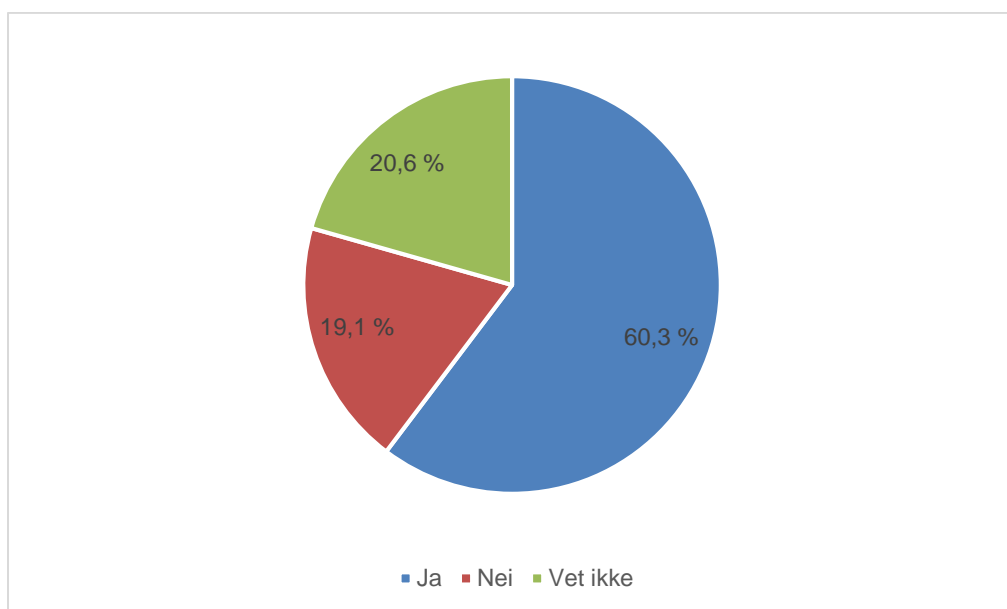
Den siste og mest oppdaterte av disse planene er *Bevarings- og samhandlingsplan privatarkiv i Akershus* som ble utgitt av Museene i Akershus i år og dekker 2019-2025. Planen går mer i dybden på AV-materiale enn øvrige fylkesplaner. Dokumentet konkluderer

¹⁶ <https://www.arkiverket.no/for-arkiveiere/arkiver-fra-privat-sektor/6-institusjoner-og-ressurser-pa-privatarkivfeltet>

med at «når det gjelder foto, lyd og film er det behov for nærmere analyser av hva som finnes» (s.7). Innenfor digitalisering pekes det på to hovedutfordringer, den ene dokumentfangst og bevaring av digitale filer og den andre digital tilgjengeliggjøring. På digitaliseringsområdet nøyer man seg med å stadfeste utfordringene og understreke behovet for bedre kartlegging av utfordringer og framtidige behov.

3.7 Behov for bistand fra Nasjonalbiblioteket

Virksomhetene ble spurt om de ønsker bistand fra Nasjonalbiblioteket til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering.

Figur 3.11. Ønsker virksomheten bistand fra Nasjonalbiblioteket til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering?

Av figur 3.11 framgår det at 60 prosent av virksomhetene ønsker bistand fra Nasjonalbiblioteket og 21 prosent ikke vet om de ønsker bistand. Bare 19 prosent svarer at de ikke opplever behov for slik bistand¹⁷.

Virksomhetene ble bedt om å begrunne ønsket om bistand fra Nasjonalbiblioteket. Behovene har stor spennvidde og omfatter i realiteten alle aspekter knyttet til bevaring av AV-materiale. Oppsummert omfatter ønskene og behovene følgende:

- Generell tilgang på personalressurser, faglig kompetanse og utstyr
- Generell gjennomgang av aktuelt materiale for vurdering av tilstand, bevaringsverdi og om materiale er pliktavlevert
- Råd om registrering og organisering og tilgjengeliggjøring av materiale

¹⁷ Arkiver og museer som oppgir at de ikke ønsker bistand fra Nasjonalbiblioteket til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering er Arkivverket, Blaafarveværket, Dalane Folkemuseum, Folkemusikkarkivet i Telemark, Forsvarets museer, Fylkesarkivet i Oppland, Hardanger og Voss museum, Henie Onstad Kunstsenter, Interkommunalt Arkiv for Møre og Romsdal, Norsk Luftfartsmuseum, Norsk Oljemuseum, NRK - Norsk rikskringkasting, Jødisk Museum i Oslo, Kistefos-Museet, Nobels fredssenter, Nordmøre museum, Romsdalsmuseet, Sunnmøre Museum, Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum, Vest-Telemark Museum.

- Råd om strakstiltak, prioritering og bevaring og sikring av materialet
- Bistand til eller råd om digitalisering og filformater for langtidsbevaring
- Avlevering av materiale
- Videreutvikling av tidligere eller eksisterende samarbeid

En del av de som ikke opplever behov for bistand har lite omfang av audiovisuelt materiale. Forøvrig tyder svarene på at spørsmålet kan ha blitt tolket ulikt. De fleste virksomheter har nok tolket det bredt, noe spennvidden i begrunnelsene indikerer. Et mindre antall virksomheter har kanskje lagt en snevrere tolkning av spørsmålet til grunn og ønsker å signalisere at de ikke ønsker bistand fra Nasjonalbiblioteket til innholdsvurdering men at et samarbeid er aktuelt. Andre kommentarer i svarskjemaene, f.eks. fra Arkivverket og NRK, kan tyde på dette.

Virksomheter som har svart «vet ikke» kan også være usikre på tolkningen av spørsmålet, eller de kan være ukjent med hva Nasjonalbiblioteket kan tilby eller usikre på eget materiale.

Mange av virksomhetene som selv driver digitalisering ønsker bistand. Blant 65 virksomheter som *i noen grad* har digitalisert eller digitaliserer AV-materiale ønsker 57 bistand fra Nasjonalbiblioteket. Blant 15 virksomheter som *i stor grad* har digitalisert eller digitaliserer (jf. kapittel 3.6.1) opplever ni av dem behov for bistand.

3.8 Samlinger i privat eie

3.8.1 ABM-institusjonenes nettverk

I den grad ABM-institusjonene i sine nettverk også har oversikt over samlinger i privat eie burde disse, ifølge oppdraget fra departementet, inkluderes i kartleggingen. Det gjaldt først og fremst institusjons-, organisasjons- og bedriftsarkiv. Virksomhetene ble derfor spurt om de kjenner til slike samlinger og eventuelt bedt om å gi en kort omtale av dem. 30-40 virksomheter responderte på dette, men svarene var generelt lite konkrete og ga ikke inntrykk av at virksomhetene har god oversikt over slike samlinger.

Flere refererte til lokale historielag. Enkelte av disse er allerede del av denne kartleggingen. Det ble også vist til lokale samlinger med folkemusikk og til materiale hos privatpersoner. Det ble ellers pekt på materiale fra nærradio og lokal-TV, noen få henviste til lokale firmaer, og det ble vist til arkiver etter kulturarbeidere. Det ble også pekt på materiale ved universitetene.

3.8.2 Film- og musikkfestivaler

Nasjonalbiblioteket henvendte seg som ledd i kartleggingen i november 2018 til utvalgte film- og musikkfestivaler. De festivalansvarlige ble bedt om å ta kontakt dersom de besitter AV-materiale som kan være utsatt for slitasje og forvitring og som Nasjonalbiblioteket bør få kartlagt med tanke på framtidig bevaring. Det framgår av vedlegg 5 hvilke festivaler som er kontaktet og hvilke som har respondert. Festivalene er fulgt opp løpende etter hvert som de har svart.

3.8.3 Andre samlinger

I løpet av kartleggingsperioden har Nasjonalbiblioteket gjennom eksterne henvendelser og på andre måter kommet i befatning med samlinger av AV-materiale med kulturhistorisk interesse. Det gjelder f.eks. samlinger fra virksomheter innen film-, video- og TV-produksjon. Platesamlinger er et annet eksempel. *Memoar* - norsk organisasjon for muntlig historie - ønsker å få kartlagt og digitalisert lyd- og videoopptak i lokale historielag.

Slike samlinger eller initiativ er ikke fulgt opp systematisk gjennom dette kartleggingsarbeidet da det anses å ligge utenfor oppdraget.

Et viktig unntak fra dette er samlingen til Ja-Du FilmStudio AS som består av 40 000 timer med digitalisert film fra norsk daglig- og næringsliv gjennom 100 år. Med finansiering fra Sparebankstiftelsen vil dette materialet bli konvertert fra DVD-formatet til et filformat og overført til Nasjonalbiblioteket.

4 Internasjonale eksempler

Utfordringene knyttet til bevaring av audiovisuelt materiale står på dagsorden i flere land, og de preger også aktivitetene til *International Association of Sound and Audiovisual Archives* (IASA) og organisasjonens årlige konferanse¹⁸.

I samarbeid med UNESCO har IASA initiert *The Magnetic Tape Alert Project*, som er innrettet mot å kartlegge og bevare lydbånd i vitenskapelige miljøer. Prosjektet ble presentert på det 8. norske arkivmøte i april. Man skal ha kommet fram til at 80 prosent av AV-materiale i akademia er utenfor arkivfaglig kontroll, og prosjektets mål er å gjøre nasjonale myndigheter oppmerksom på utfordringene, foreta en kartlegging og utarbeide en handlingsplan. Nasjonalbiblioteket vil samarbeide med UNESCO og IASA om den tekniske gjennomføringen av denne kartleggingen.

I *Sverige* leverte Filminstitutet i samarbeid med Kungliga biblioteket (KB) høsten 2018 på oppdrag fra regjeringen en utredning om hvordan et styrket samarbeid kan effektivisere digitalisering av audiovisuelt materiale på ABM-området. Rapporten *Digitalisering av audiovisuelle samlinger* (Konstenius 2018) foreslo at KB i samarbeid med Riksarkivet, Svenska Filminstitutet og representanter for forskningen får i oppdrag å ressursberegne og utrede forutsetningene for en nasjonal kartlegging og at KB og Filminstitutet utvikles til nasjonale ressurser for digitalisering.

Fra *Storbritannia* kan prosjektet *Save Our Sounds*¹⁹ nevnes. Prosjektet administreres av British Library og har som mål å «preserve as much as possible of the nation's rare and unique sound recordings – not just those in our collections but also key items from partner collections across the UK». Underprosjektet *Unlocking Our Sound Heritage* har som mål å digitalisere og tilgjengeliggjøre ca. en halv million lydopptak i et samarbeid mellom bevaringsinstitusjoner fra hele Storbritannia. *Save Our Sounds* har også mål om etablering av et nasjonalt radioarkiv og digital avlevering av nye musikkutgivelser. Prosjektet har estimert at man har ca. 15 år til å redde den britiske lydarven gjennom digitalisering.

I *Belgia* har organisasjonen VAA (Vlaams Instituut voor Archivering)²⁰ fått i oppdrag å bistå digitalisering av audiovisuelt materiale i flamske ABM-institusjoner. VAA jobber også med digitalisering for offentlige og private kringkastere. Basert på vurderinger av lagringsmediers sårbarhet og fordelene ved storskaladigitalisering organiseres anbudsrunder for digitalisering av ulike typer bærere. Så langt har fire lyd- og videoformater blitt massedigitalisert av det private firmaet Memnon Archiving Services. VAA oppbevarer sikringsfiler av alt digitalisert materiale, mens det er opp til hver enkelt ABM-institusjon hva man ønsker å gjøre videre med formidling.

¹⁸ <https://www.iasa-web.org/>

¹⁹ <https://www.bl.uk/projects/save-our-sounds>

²⁰ <https://viaa.be/en>

5 Oppfølging

Oppdraget fra departementet innebærer å utforme en digitaliseringsplan på bakgrunn av faktagrunnlaget som er lagt i kartleggingsfasen. Oppfølging av denne kartleggingen vil derfor komme til uttrykk gjennom digitaliseringsplanen. Det er likevel naturlig å avslutte gjennomgangen av kartleggingen med noen momenter som oppspill til denne planen.

5.1 Videre kartlegging

Kartleggingen har styrket kunnskapsgrunnlaget om AV-materiale i ABM-institusjonene, men den har også bekreftet utfordringene knyttet til manglende oversikt over dette materialet. En betydelig andel av virksomhetene savner ressurser og/eller kompetanse til å håndtere materialet, og initieringen av denne kartleggingen har ikke eliminert disse utfordringene. Utfordringene varierer både i omfang og karakter og har medvirket til at det ikke vært mulig å få gjennomført en fullstendig kartlegging innenfor rammen av dette oppdraget. Parallelt med implementering av en digitaliseringsplan for AV-materialet vil det derfor være nødvendig å videreføre kartleggingsarbeidet. En mulig framgangsmåte kan være å gjennomføre systematiske befaringer hos virksomheter som ønsker og trenger det. Dette må foregå over et antall år. Den videre kartleggingen bør bl.a. ta utgangspunkt i hvilket omfang av AV-materiale virksomhetene har oppgitt, presisjonsnivået på dette samt på hva de har uttrykt mht. ønske om bistand fra Nasjonalbiblioteket.

5.2 Differensiering mellom virksomheter

Flere av virksomhetene har tilstrekkelig oversikt over eget materiale til at arbeidet med klargjøring av materiale for digitalisering i Nasjonalbiblioteket kan påbegynnes. Siden variasjonene mellom virksomhetene er relativt store når det gjelder omfang av materiale, kan det være hensiktsmessig med en systematisk differensiering mellom virksomhetene. For virksomheter med relativt lite materiale, kan det være hensiktsmessig at alt AV-materiale tas inn samlet for digitalisering. For virksomheter med mye materiale kan det være mer hensiktsmessig å splitte opp etter typer lagringsmedier.

Det må også vurderes hvilken form for oppfølging Nasjonalbiblioteket skal tilby virksomhetene og utformes et tilbud. Som det framgår av kartleggingen er det stor spennvidde i hva slags type bistand det er ønske om. Det er allerede gitt en skisse av framtidig samarbeid mellom Nasjonalbiblioteket og eierinstitusjonene til AV-materialet gjennom et orienteringsskriv (vedlegg 3) som ble sendt til alle deltakere i Questback-kartleggingen i januar.

5.3 Prioritering av materiale

5.3.1 Hovedprinsipper

I det nevnte orienteringsskrivet til deltakerne i Questback-kartleggingen er det slått fast at digitaliseringsplanen vil basere seg på to hovedprinsipper. Det første prinsippet handler om bevaring og går ut på at materialet som er mest truet og i fare for å bli ødelagt, vil bli prioritert. Det andre prinsippet gjelder effektivitet og innebærer at materiale med et visst

volum må prioriteres slik at digitaliseringsarbeidet foregår rasjonelt. Det er også åpnet for andre hensyn, f.eks. ved formidlingsbehov i forbindelse med jubileer, utgivelser o.l.

For å identifisere det mest truede materiale vil det viktigste grunnlaget være Nasjonalbibliotekets kunnskap om de ulike lagringsmediers sårbarhet. Utover dette kan det bl.a. være hensiktsmessig å se på kartleggingens opplysninger om lokale lagringsforhold samt virksomhetenes vurderinger mht. AV-materiale som det haster med å få digitalisert.

5.3.2 Avgrensning

Questback-undersøkelsen avgrenset kartleggingen til norsk eller norskrelatert materiale, og det ble påpekt at AV-materiale som er allerede er avlevert til Nasjonalbiblioteket ikke skulle registreres. Ved usikkerhet/tvil om materialet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, skulle det likevel registreres. I en samlet vurdering av omfanget av relevant materiale og i arbeidet med en digitaliseringsplan må man unngå noen fallgruver og i størst mulig grad forhindre at materiale digitaliseres flere ganger.

5.3.2.1 Dubletter av publisert materiale

Dokumenter som er gjort tilgjengelige for allmenheten (publisert materiale) skal avleveres til Nasjonalbiblioteket i henhold til pliktavleveringsloven. Fra 1990 ble loven medieuavhengig, så i prinsippet skal publisert AV-materiale være pliktavlevert til Nasjonalbiblioteket etter dette. Nasjonalbiblioteket har over lang tid og på ulike måter arbeidet for å samle inn allment tilgjengelig norsk og norskrelatert AV-materiale som er utgitt før 1990.

Kartleggingen viser at mye av AV-materialet i virksomhetene er på bærere som er brukt til kommersiell distribusjon. Det kan være vanskelig for ABM-institusjonene å avgjøre hva som er allment tilgjengelig materiale. I materialet som meldes inn fra virksomhetene vil det sannsynligvis være både materiale som er pliktavlevert etter 1990 og materiale fra før 1990 som er samlet inn av Nasjonalbiblioteket. Det vil trolig finnes dubletter av samme utgivelse i flere virksomheter, men omfanget kan ikke fastslås så lenge samlingene ikke er registrert på enkeltobjektnivå og sett i forhold til hverandre. Utfordringen for Nasjonalbiblioteket er å sørge for at publisert materiale digitaliseres bare én gang, uavhengig av hvor mange virksomheter som har dubletter.

5.3.2.2 Norsk kontra utenlandsk materiale

Virksomheter som NRK, Norsk lydinstittutt og Bergen offentlige bibliotek har store mengder både av publisert og ikke-publisert materiale. I det publiserte materialet inngår dessuten både norske og utenlandske utgivelser. Virksomhetene har påpekt i sine kartleggingsbidrag at de ikke har gjort noen tydelig avgrensning av relevant materiale, og deres tall er derfor ikke tatt med i tabell 3.3 (se foran). Det tilgjengelige tallmaterialet fra disse virksomhetene gjør det også pr. i dag umulig å estimere andelen relevant materiale på de ulike typer bærere. Tilbakemeldingen fra virksomhetene samt tidligere erfaring gjør det imidlertid klart at institusjonene samlet har mange tusen objekter som faller innenfor målsettingen med denne kartleggingen.

5.3.2.3 Kopier av materiale

For bevaringsinstitusjoner er det en vanlig metode å kopiere innhold fra eldre til nye lagringsmedier, ikke bare av bevaringshensyn men også med tanke på formidling. Denne praksisen påvirker også kartleggingsresultatet. F.eks. påpeker flere virksomheter at innholdet på DVD-plater eller videokassetter er kopier av gammel film i samlingen. I flere tilfeller vil både originaler og kopier inngå i tallmaterialet. Mange ABM-institusjoner oppbevarer også kopier av radio- eller fjernsynsprogrammer fra NRK fordi de har handlet om temaer som har særlig interesse for lokalmiljøet eller virksomheten. Denne typen innhold vil det finnes dubletter av, og en del av det vil allerede befinne seg i Nasjonalbiblioteket.

Disse utfordringene får en først oversikt over ved å gå nærmere inn i materialet til den enkelte virksomhet, og det må tas hensyn til slike utfordringer i digitaliseringsplanen.

5.4 AV-materiale i miljøer utover ABM-sektoren

Siden arkivstatistikken har vært det sentrale utgangspunktet, har denne kartleggingen først og fremst fanget opp virksomheter som rapporterer arkivstatistikk, dvs. arkivinstitusjoner og museer. I løpet av kartleggingsperioden har det blitt tydelig at det kan befinne seg ytterligere bevaringsverdig AV-materiale i typer virksomheter som kun i begrenset grad er representert gjennom denne kartleggingen. Det siktes her til lokale historielag, til universitets- og høgskolesektoren og til folkebibliotekene. Det bør vurderes om disse typene virksomheter skal følges opp mer systematisk enn denne kartleggingen har lagt opp til.

Det må også tas stilling til om samlinger i privat eie i ABM-institusjonenes nettverk skal følges opp spesielt. I den sammenheng bør det poengteres at bevaring av private samlinger og arkiv lenge har falt inn under Nasjonalbibliotekets samlingspolitikk og at Nasjonalbiblioteket har jobbet systematisk med innsamling og bevaring på særlig film- og musikkfeltet siden 1990-tallet. Det er naturlig at videre oppfølging av dette feltet skjer innenfor rammene av generell samlingspolitikk i Nasjonalbiblioteket.

5.5 Andre momenter til digitaliseringsplanen

Utover momentene som er kommentert ovenfor bør digitaliseringsplanen ta for seg aktuelle spørsmål knyttet til følgende:

- juridiske rammer for digitaliseringen
- lagringsmedienes sårbarhet
- håndtering av deponert materiale
- behov for metadata
- digital og fysisk bevaring
- formidling av innhold
- generell framtidig logistikk

5.6 Kontaktinformasjon

Gjennom kartleggingsperioden har relevant informasjon blitt publisert på egen nettside²¹. Ved implementering av digitaliseringsplanen bør det etableres en tilsvarende nettside der relevant informasjon knyttet til oppfølging av planen gjøres tilgjengelig.

²¹ <https://www.nb.no/audiovisuell-kulturarv/>

6 Litteraturliste

Aksdal, Lønnestad og Thedens. 2013. *Situasjonen for de norske folkemusikkarkivene*. Rådet for folkemusikk og folkedans.

<https://www.folkemusikkogfolkedans.no/s/Situasjonen_for_norske_folkemusikkarkiv_1012_ferdig-ekgd.pdf>

Arkivforbundet. *Handlingsplan for audiovisuelt arkivmateriale. Bakgrunnsdokument*.

<http://www.arkivforbundet.no/wp-content/uploads/2017/12/Sak-46-Bakgrunnsdokument_Arkivforbundets-handlingsplan-for-audiovisuelt-arkivmateriale.pdf>

Arkivverket. 2017. *Statistikk for arkivinstitusjoner og arkiv i museum og bibliotek 2016*.

Arkivverket. <<https://www.arkivverket.no/arkivutvikling/tall-og-data-statistikk/arkivstatistikken-amb/tall-fra-2016-abm>>

Arkivverket. 2018. *Statistikk for arkivinstitusjoner og arkiv i museum og bibliotek 2017*.

Arkivverket. <<https://www.arkivverket.no/arkivutvikling/tall-og-data-statistikk/arkivstatistikken-amb/tall-og-analyser-fra-2017>>

Arkivverket. 2019. *Nasjonal strategi for privatarkivarbeidet*. Arkivverket.

<<https://www.arkivverket.no/for-arkiveiere/arkiver-fra-privat-sektor/nasjonal-strategi-for-privatarkivarbeidet>>

Konstenius, Göran. 2018. *Digitalisering av audiovisuelle samlinger*. Kungliga Biblioteket og Svenska Filminstitutet.

<https://www.kb.se/Dokument/Bibliotek/utredn_rapporter/2018/Digitalisering_av_audiovisuell_a_samlinger.pdf>

Kulturrådet. 2018. *Statistikk for museum 2017*. Kulturrådet.

<https://www.kulturradet.no/documents/10157/4c3ab521-3498-4c80-8942-413b205bdeba>

Kulturrådet. 2019. *Kulturrådets museumsundersøkelse 2018*. Kulturrådet.

<<https://www.kulturradet.no/documents/10157/e9dde1a1-8073-4e11-adcc-31037c8a3597>>

Meld. St. 8 (2018-2019). *Kulturens kraft. Kulturpolitikk for framtida*. Kulturdepartementet.

<<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-8-20182019/id2620206/sec1>>

Meld. St. 17 (2018-2019). *Mangfold og armlengds avstand. Mediepolitikk for ei ny tid*.

Kulturdepartementet. <<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-17-20182019/id2638833/sec1>>

Molde, Jostein. *Historielagsundersøkelsen 2015-2016*. 2016. Landslaget for lokalhistorie.

<<http://landslaget.org/index.php/prosjekter/historielagsundersokelsen-2015>>

MiA - Museene i Akershus. 2019. *Bevarings- og samhandlingsplan for privatarkiv Akershus*.

Museene i Akershus. <<https://dms-cf-07.dimu.org/file/02347TEYVVUt>>

Museumsenhetene i Finnmark. 2015. *Veileder for lyd, film, og fotografisk negativmateriale. Identifisering, bevaring, og digitalisering*. Museumsenhetene i Finnmark. <<https://dms-cf-08.dimu.org/file/032yjf5cFJ>>

NORGE – ett lydrike? *Verneplan for norske lydfestinger*. 1997. Utgitt med støtte av Norsk kulturråd. <https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2011020306039>

NOU 2019: 9. *Fra kalveskinn til datasjø. Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*. Kulturdepartementet. <<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-9/id2639106/sec1>>

Prop. 1 S (2018 –2019). Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak). FOR BUDSJETTÅRET 2019. Kulturdepartementet. <<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-20182019/id2613191/sec1>>

Riksrevisjonen. 2017. *Riksrevisjonenes undersøkning av digitalisering av kulturarven*. Riksrevisjonen. <<https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2016-2017/digitaliseringkulturarv.pdf>>

Røe Kommunikasjon. 2013. *Norske museers opptak og bruk av lyd. Rapport fra kartleggingen juni-august 2013*. Røe Kommunikasjon. <<https://dms10.dimu.org/file/022yiUvpDBtF>>

Verneplan for levende bilder i Norge. 2001. Utarbeidet av en styringsgruppe oppnevnt av Norsk Kulturråd i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, Norsk filminstitutt og Norsk Rikskringkasting. <https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2011040605062>

Viken, Sjur (2014). *Fremtidens folkemusikkarkiv. Digitale utfordringer*. Opplandsarkivet. Norsk senter for folkemusikk og folkedans. <<https://www.folkemusikkogfolkedans.no/s/FremtidensFolkemusikkarkiv-DigitaleUtfordringer.pdf>>

7 Vedlegg

Vedlegg 1. E-post fra Nasjonalbiblioteket distribuert via Questback

Kartlegging av audiovisuell kulturarv

Nasjonalbiblioteket (NB) gjennomfører på vegne av Kulturdepartementet en kartlegging av audiovisuelt kulturarvmateriale med sikte på digitalisering og bevaring av sårbart materiale. Vi ber med dette om bidrag fra deres virksomhet.

Bakgrunn

Kulturdepartementet har gitt NB i oppdrag å gjennomføre en kartlegging av audiovisuelt kulturarvmateriale (AV-materiale), dvs. lydfestinger og film/video. Bakgrunnen er at innhold kan gå tapt fordi de fysiske bærerne forvitrer. På bakgrunn av kartleggingen skal NB våren 2019 utforme utkast til en plan for digitalisering av dette materialet.

Avgrensing

Kartleggingen omfatter norsk eller norskrelatert AV-materiale. Materiale som med sikkerhet er levert til NB tidligere, f.eks. ved pliktavlevering, holdes utenfor kartleggingen. Hvis det er usikkerhet/tvil om dette, skal materialet tas med i kartleggingen.

Vi henvender oss nå til arkiv, bibliotek, museer og andre virksomheter som kan tenkes å ha AV-materiale som kan det kan være grunn til å få digitalisert. For informasjon om mottakere, se <https://www.nb.no/audiovisuell-kulturarv/>

Skjema

Vi ber mottakerne av denne e-posten om å bidra til kartleggingen ved å fylle ut følgende skjema, som er utformet i verktøyet Questback:

https://response.questback.com/isa/qbv.dll/SQ?s=O-t4TtOQHHzxB5fB5vobnozstqYBWURwUWYwSkjTm62Fyt_BbltHDuruYzy4-Eb0

Praktiske råd og instruksjoner

Skjemaet lar seg ikke lagre underveis i utfyllingen. Derfor bør opplysningene som skal fylles ut være klare før utfyllingen starter. Det er mulig å tilføye vedlegg. Nedenfor er det lenket til et pdf-dokument som gir oversikt over spørsmålene. Nasjonalbiblioteket vil først få tilgang til innholdet i skjemaet når det trykkes på knappen SEND.

[Last ned Kopi av skjema.pdf](#)

NB! Få av spørsmålene er obligatoriske å svare på. Skjemaet fylles ut med det detaljeringsnivået man har mulighet til.

Virksomheter som består av mange underliggende enheter kan velge mellom disse måtene å fylle ut skjemaet på:

1. Koordinerende enhet fyller ut ett felles skjema for alle underliggende enheter
2. En/flere av de underliggende enhetene fyller ut eget skjema
3. Koordinerende enhet fyller ut skjemaer for hver underliggende enhet enkeltvis i stedet for å summere opp i ett felles skjema

NB! Dersom alternativ 2 eller 3 velges, ber vi om å få beskjed om dette så tidlig som mulig, samt evt. e-postadresser til underliggende enheter.

Svarfrist

Vi ønsker bidrag til kartleggingen så tidlig som mulig, gjerne innen 1. desember, men senest innen utgangen av 2018.

NB! Vi ber om at alle, uansett fyller ut skjemaet! (Det er fort gjort dersom virksomheten ikke har AV-materiale.)

Kontaktopplysninger

Se NBs nettside for informasjon om Kulturdepartementets kartleggingsoppdrag:

<https://www.nb.no/audiovisuell-kulturarv/>

Dersom dere har spørsmål eller kommentarer knyttet til oppdraget, bruk e-postadressen av-arven@nb.no eller ta kontakt med seniorrådgiver Arne Gundersen, tlf. 23 27 62 58.

Med hilsen
Nasjonalbiblioteket

Vedlegg 2. Oversikt over spørsmål i Questback-undersøkelsen

Kartlegging av audiovisuelt materiale

Nasjonalbiblioteket gjennomfører på oppdrag fra Kulturdepartementet en kartlegging av bevaringsverdig audiovisuelt materiale (AV-materiale).

Kartleggingen gjelder norsk eller norskrelatert materiale, og den skal ligge til grunn for en plan for digitalisering av bevaringsverdig materiale. Kartleggingen gjelder derfor primært AV-materiale som ikke er digitalisert.

AV- materiale som er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, skal ikke registreres i dette skjemaet. Dersom det er usikkerhet/tvil om materialet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, skal det registreres.

Etter avtale med Norsk kulturråd spørres det avslutningsvis etter materiale innenfor folkemusikk og folkedans.

Ved spørsmål ta kontakt med Nasjonalbiblioteket på e-post: av-arven@nb.no.

Vennligst fyll inn følgende kontaktinformasjon:

Virksomhetens navn

Adresse

Kontaktperson

E-post kontaktperson

Hvis skjemaet fylles ut på vegne av flere avdelinger / underliggende virksomheter, fyll inn navnet på virksomhetene her

Har virksomheten audiovisuelt materiale (lyd eller levende bilder)?

- Ja
- Nei
- Vet ikke / ikke aktuelt

Lydmateriale

Vi vil nå stille deg spørsmål om lydmateriale. Vi minner om at materiale som med sikkerhet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, ikke skal registreres i dette skjemaet. Ved usikkerhet/tvil skal materialet registreres.

1. Har virksomheten lydmateriale?

- Ja, og kan oppgi (noe) om mengde/omfang
- Ja, men kan ikke oppgi mengde/omfang
- Nei

Hvis man svarer at man ikke kan oppgi mengde/omfang:

2. Hvorfor er det ikke er mulig å oppgi mengde/omfang?

- Mangler ressurser til å registrere materialet
- Mangler kompetanse til å registrere materialet
- Andre grunner, vennligst notér

Hvis man oppgir at man har lydmateriale:

3. Gi en kort omtale og vurdering av virksomhetens lydmateriale. Hvem har skapt materialet? Hva er innholdet? Hvorfor er det bevaringsverdig? Gi et omtrentlig anslag av omfanget. (Senere i skjemaet skal innholdet på de ulike lydbærerene omtales. Senere i skjemaet blir det også anledning til å peke på evt. spesielt sentrale samlinger/arkiv innenfor virksomheten.)

Hvis man oppgir at man har lydmateriale:

Vi minner om at materiale som med sikkerhet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, ikke skal registreres i dette skjemaet. Ved usikkerhet/tvil skal materialet registreres.

4. Vennligst marker de lydbærerne virksomheten er i besittelse av

- Fonografruller
- Pianoruller
- Lydbånd: 1/4"
- Lydbånd: DAT
- Lydbånd: MC (kassetter)
- Lydbånd: Ukjent format
- Lydbånd: Andre lydbånd
- Plater: 78-plater
- Plater: Singler (vinyl)
- Plater: LP-plater (vinyl)
- Plater: CD-plater
- Plater: Ukjent format
- Plater: Andre plater
- Annet lydmateriale, vennligst notér
- Ikke aktuelt

Under hver av typene lydbærer man oppgir at virksomheten har, vil det bli bedt om følgende informasjon (punkt 5-9):

5. Detaljert informasjon for hvert format

Antall:

Tidsperiode materialet stammer fra:

Hovedinnhold (opphav, form, sjanger o.a.):

6. Eventuelle avdelinger / underliggende virksomheter som har dette materialet

7. Er materialet registrert eller katalogisert på noen måte?

- Primus
- Asta
- FIOLO
- Excel
- Ikke registrert
- Registrert med annen løsning
- Vet ikke

8. I hvilken tilstand er materialet?

- God
- Dårlig
- Varierende
- Ukjent

9. Har virksomheten avspillingsutstyr for lydbæreren?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

10. Hvis du har noen andre kommentarer til virksomhetens lydmateriale, vennligst skriv det inn her

Levende bilder

Vi vil nå stille deg spørsmål om levende bilder (film- og videomateriale). Vi minner om at materiale som med sikkerhet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, ikke skal registreres i dette skjemaet. Ved usikkerhet/tvil skal materialet registreres.

11. Har virksomheten film- og/eller videomateriale?

- Ja, og kan oppgi (noe) om mengde/omfang
- Ja, men kan ikke oppgi mengde/omfang
- Nei

Hvis man svarer at man ikke kan oppgi mengde/omfang:

12. Hvorfor er det ikke er mulig å oppgi mengde/omfang?

- Mangler ressurser til å registrere materialet
- Mangler kompetanse til å registrere materialet
- Andre grunner, vennligst notér

Hvis man oppgir at man har film- og/eller videomateriale:

13. Gi en kort omtale og vurdering av virksomhetens film- og/eller videomateriale. Hvem har skapt materialet? Hva er innholdet? Hvorfor er det bevaringsverdig? Gi et omtrentlig anslag av omfanget. (Senere i skjemaet skal innholdet på de ulike film-/videoformatene omtales. Senere i skjemaet blir det også anledning til å peke på evt. spesielt sentrale samlinger/arkiv innenfor virksomheten.)

Hvis man oppgir at man har film- og/eller videomateriale:

Vi minner om at materiale som med sikkerhet er avlevert til Nasjonalbiblioteket, f.eks. gjennom pliktavlevering, ikke skal registreres i dette skjemaet. Ved usikkerhet/tvil skal materialet registreres.

14. Vennligst marker de film- og/eller videoformatene virksomheten er i besittelse av

- Film: 8 mm
- Film: 16 mm
- Film: 35 mm
- Film: Ukjent format
- Film: Annet format
- Video: VHS
- Video: Betamax
- Video: VCR
- Video: U-matic
- Video: Hi-8
- Video: DV (alle varianter)
- Video: Ukjent format
- Video: Annet format
- DVD
- Annet materiale, vennligst notér
- Ikke aktuelt

Under hvert av formatene man oppgir at virksomheten har, vil det bli bedt om følgende informasjon (punkt 15-19):

15. Detaljert informasjon for hvert format

Antall:

Tidsperiode materialet stammer fra:

Hovedinnhold (opphav, form, sjanger o.a.):

16. Eventuelle avdelinger / underliggende virksomheter som har dette materialet

17. Er materialet registrert eller katalogisert på noen måte?

- Primus
- Asta
- FIOLO
- Excel
- Ikke registrert
- Registrert med annen løsning
- Vet ikke

18. I hvilken tilstand er materialet?

- God
- Dårlig
- Varierende
- Ukjent

19. Har virksomheten avspillingsutstyr for formatet?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

20. Hvis du har noen andre kommentarer til virksomhetens film- og/eller videomateriale, vennligst skriv det inn her

Lagringsforhold

De neste spørsmålene omhandler lagringsforhold for materialet.

Hvis det er vanskelig å opplyse om lagringsforhold eller du har generelle kommentarer til lagringsforhold, vil det være mulig å skrive dette inn i et kommentarfelt senere.

21. Lagres alt eller deler av materialet i klimaregulert magasin?

- Ja, alt
- Deler av materialet
- Nei
- Vet ikke

Hvis man svarer at alt eller deler av materialet lagres i klimaregulert magasin i spm 21:

22. Informasjon om lagringsforhold for materiale som er lagret i klimaregulert miljø

Lagringstemperatur:

Luftfuktighet:

Hvis man svarer at deler av materialet lagres i klimaregulert magasin i spm 21:

23. Hvordan lagres det øvrige lyd- og/eller filmmaterialet?

Hvis man svarer at materialet ikke lagres i klimaregulert magasin i spm 21:

24. Hvordan lagres materialet?

25. Har du noen andre kommentarer om lagring av materialet, kan du skrive dem inn her

Folkemusikk og folkedans

Etter avtale med Norsk kulturråd spørres det etter materiale innenfor folkemusikk og folkedans.

26. Inneholder AV-materialet folkemusikk og/eller folkedans?

- Ja, lyd materialet inneholder folkemusikk/folkedans
- Ja, film-/videomaterialet inneholder folkemusikk/folkedans
- Nei
- Ukjent / ikke aktuelt

Hvis man svarer at materialet inneholder folkemusikk og/eller folkedans:

27. Vennligst redegjør kort for innholdet i materialet som inneholder folkemusikk/folkedans.

Hvis man svarer at materialet inneholder folkemusikk og/eller folkedans:

28. Er virksomheten med i Nettverk for norske folkemusikkarkiv?

- Ja
- Nei

Sentrale samlinger/arkiv

Vi vil nå stille deg noen spørsmål om eventuelle sentrale samlinger/arkiv innenfor virksomheten deres. Dette handler altså om det AV-materialet dere allerede har opplyst at dere har. Her vil det være mulig å legge inn maksimalt ti sentrale samlinger/arkiv som omfatter AV-materiale ved virksomheten. Hvis du ønsker å nevne flere enn ti, kan du oppgi disse i et åpent kommentarfelt senere i skjemaet.

29. Vil du registrere noen sentrale samlinger?

- Ja
 Nei

Under hver av samlingene som registreres vil det bli bedt om følgende informasjon (30-32):

30. Detaljert informasjon om samlingen

Navn på samlingen:

Bærere/formater:

Antall enheter:

Tidsperiode materialet stammer fra:

Hovedinnhold (opphav, form, sjanger o.a.):

31. Er materialet registrert eller katalogisert på noen måte?

- Primus
- Asta
- FIOLO
- Excel
- Ikke registrert
- Registrert med annen løsning
- Vet ikke

32. I hvilken tilstand er materialet?

- God
 Dårlig
 Varierende
 Ukjent

33. Har du noen andre kommentarer om samlinger, kan du skrive dem inn her

Digitalisering

De neste spørsmålene omhandler digitalisering av AV-materiale.

33. Har dere digitalisert / digitaliserer dere AV-materiale?

- Ja, i stor grad
- Ja, i noen grad
- Nei
- Vet ikke / ikke aktuelt

Hvis man svarer at man har digitalisert / digitaliserer AV-materiale i spm 33:

34. Vennligst gi en kort omtale av metodikken for digitaliseringen

35. Har dere digitalisert materiale som trenger å digitaliseres på nytt?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Hvis man svarer at man har digitalisert AV-materiale som trenger å digitaliseres på nytt i spm 35:

36. Vennligst gi en kort omtale av dette materialet og hvorfor det bør digitaliseres på nytt

Hvis man svarer at man ikke har digitalisert / digitaliserer AV-materiale i spm 33:

37. Har dere planer om å digitalisere AV-materiale?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Hvis man svarer at man har planer om å digitalisere AV-materiale i spm 37:

38. Vennligst gi en kort omtale av planene for digitalisering

39. Er det spesielle deler av AV-materialet det haster spesielt med å få digitalisert av bevaringshensyn?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvis man svarer at det er spesielle deler av AV-materialet det haster med å få digitalisert i spm 39:

40. Vennligst gi en kort begrunnelse for denne vurderingen

41. Ønsker virksomheten bistand fra Nasjonalbiblioteket til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvis man svarer at man ønsker bistand i spm 41:

42. Vennligst gi en kort begrunnelse for dette ønsket

43. Kjenner virksomheten til samlinger med bevaringsverdig AV-materiale i privat eie (først og fremst institusjons-, organisasjons- og bedriftsarkiv) som bør inkluderes i kartleggingen? Vær i så fall vennlig å gi en kort omtale av disse her

Hvis du har noen vedlegg kan de lastes opp med skjemaet.

Eksempler på vedlegg kan være egenproduserte lister over audiovisuelt materiale eller andre oversikter. Større vedlegg eller andre henvendelser om kartleggingen kan sendes til av-arven@nb.no.

Vedlegg 3. Skriv sendt til deltakere i Questback-undersøkelsen

Digitalisering av audiovisuelt materiale i abm-institusjoner

På statsbudsjettet for 2019 er Nasjonalbiblioteket bevilget kr. 10 mill. til oppstart av arbeidet med å digitalisere audiovisuelt materiale for arkiver, bibliotek og museer.

Bevilgningen kommer etter at Kulturdepartementet i 2018 ga Nasjonalbiblioteket (NB) i oppdrag å kartlegge audiovisuelt (AV) kulturarvmateriale og på bakgrunn av kartleggingen utforme utkast til en plan for digitalisering av dette materialet.

Nedenfor følger en orientering om hvordan NB vil følge opp arbeidet og noen foreløpige resultater fra kartleggingen som er i gang.

Grunnleggende prinsipper i digitaliseringsarbeidet

Digitaliseringsplanen vil basere seg på to hovedprinsipper. Det første prinsippet handler om bevaring og går ut på at materialet som er mest truet og i fare for å bli ødelagt, vil bli prioritert. Det andre prinsippet gjelder effektivitet og innebærer at materiale med et visst volum må prioriteres slik at digitaliseringsarbeidet foregår rasjonelt.

Dersom særlige forhold tilsier det og etter avtale mellom NB og de enkelte virksomheter, vil det også kunne tas andre hensyn, f.eks. ved formidlingsbehov i forbindelse med jubileer, utgivelser o.l.

Andre grunnleggende prinsipper i samarbeidet mellom Nasjonalbiblioteket og eierinstitusjonene til materialet vil være:

- Før eventuell klargjøring og transport av materiale må eierinstitusjonen kontakte Nasjonalbiblioteket for nødvendig avklaring.
- Materiale som skal digitaliseres klargjøres i eierinstitusjonen etter avtale med Nasjonalbiblioteket.
- Nasjonalbiblioteket besørger transport av materialet fra eierinstitusjonen til Nasjonalbiblioteket.
- Materialet returneres til eierinstitusjonen etter digitaliseringen. Det vil være en opsjon om å lagre materialet i Nasjonalbibliotekets sikringsmagasiner dersom eieren ønsker dette.
- Eierinstitusjonen får det digitale resultatet av digitaliseringen og styrer selv generell forvaltning og eventuell formidling av dette.
- Nasjonalbibliotekets standarder og praksis legges til grunn i digitaliseringsarbeidet.
- Nasjonalbiblioteket sørger for at materialet bevares digitalt i et langtidsperspektiv, men det betyr ikke at Nasjonalbiblioteket overtar eierskap eller noen form for rettigheter til materialet.

Kartlegging og oppfølging

Høsten 2018 gikk det ut oppfordring fra NB pr. e-post om å delta i en nettbasert undersøkelse som ledd i kartleggingsoppdraget fra departementet. Oppfordringen gikk til alle som rapporterer statistikk til Arkivverket og enkelte andre virksomheter.

Undersøkelsen viser at det er store forskjeller mellom virksomhetene både når det gjelder omfang av AV-materiale og deres oversikt over eget materiale. NB vil ta kontakt med og følge opp flere av virksomhetene som oppgir at de ikke har oversikt over sitt audiovisuelle materiale.

Det planlegges iverksatt tre pilotprosjekter. Det ene vil foregå i samarbeid med Norsk teknisk museum, og det vil i tillegg bli tatt initiativ til samarbeid med to andre virksomheter.

Erfaringene fra dette vil bli brukt i arbeidet med utkastet til digitaliseringsplan som skal legges fram for Kulturdepartementet før sommeren.

Foreløpige resultater fra nettbasert undersøkelse

Av totalt ca. 230 mottakere av e-posten fra NB har så langt rundt 150 virksomheter respondert. Blant arkivene og museene har de fleste virksomhetene svart.

Det er fortsatt mulig å bidra til undersøkelsen.

Undersøkelsen bekrefter innholdet i statistikken fra Arkivverket, der det framgår at tre fjerdedeler av virksomhetene har audiovisuelt materiale. Den bekrefter at mange av institusjonene ikke kjenner omfanget av sitt audiovisuelle materiale og at mange av institusjonene oppbevarer AV-materiale i lokaler som ikke er egnet for langtidsbevaring av slikt materiale.

Kartleggingen viser at det er stor bredde i typer lydbærere og film- og videoformater ved virksomhetene. Mange virksomheter mangler avspillingsutstyr. Det er også stor variasjon i type innhold.

Over 75 prosent av virksomhetene svarer ja eller vet ikke på spørsmålet om de har AV-materiale som det haster spesielt med å få digitalisert av bevaringshensyn.

Vel 10 prosent av virksomhetene svarer at de selv i stor grad digitaliserer eller har digitalisert AV-materiale, men 40 prosent svarer i noen grad.

Mer enn 80 prosent svarer ja eller vet ikke på spørsmålet om de ønsker bistand fra NB til å vurdere AV-materiale med tanke på bevaring og digitalisering.

Kontaktinformasjon

For nærmere informasjon eller henvendelser kontakt:

Seniorrådgiver Arne Gundersen

e-post av-arven@nb.no

telefon 23 27 62 58

Nettside: <https://www.nb.no/audiovisuell-kulturarv/>

Vedlegg 4. Antall enheter oppgitt/estimert ved virksomhetene

Merknader til oversikten

Tabellen må leses med flere forbehold siden det er mange usikkerhetsfaktorer i materialet. Tallene er summert ut fra opplysninger fra virksomhetene om antall enheter av de enkelte lagringsmedier. I mange tilfeller påpeker virksomhetene at disse opplysningene er estimater eller minimumstall. I mange tilfeller har virksomhetene oppgitt ukjent antall av ett/flere lagringsmedier. Enkelte virksomheter med *ukjent* antall har oppgitt at de har lite materiale, men dette kommer ikke fram av tabellen.

Antall virksomheter i tabellen er åtte flere enn de 243 virksomhetene som er kontaktet gjennom kartleggingen (jf. rapportens tabell 2.1). Forklaringen på dette er at for noen virksomheter er opplysningene oppgitt for underliggende enheter.

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svar-metode
Stiftelsen Norsk lydinstittutt Stavanger	Arkivinstitusjon	over 100 000 ¹	over 100 000	under 100	Skjema
NRK - Norsk rikskringkasting	Fagbibliotek/ dok.senter	over 100 000 ²	over 100 000	Ukjent	Skjema
Arkivverket	Arkivinstitusjon	over 10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Stiftinga for folkemusikk og folkedans	Arkivinstitusjon	over 10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Museene i Sør-Trøndelag	Museum	over 10 000	over 10 000	100-1 000	Skjema
Bergen Offentlige Bibliotek	Folkebibliotek	over 10 000 ³	over 10 000	0	Skjema
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Arkiv i Nordland	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Oslo byarkiv	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Stavanger byarkiv, seksjon for bevaring og formidling	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Storingsarkivet	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	100-1 000	100-1 000	E-post
VID vitenskapelige høgskole AS, Misjons- og diakoniarkivet	Arkivinstitusjon	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Anno museum	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema
Dalane Folkemuseum	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Forsvarets museer	Museum	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Gudbrandsdalsmusea	Museum	1 000-10 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Hardanger og Voss Museum	Museum	1 000-10 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Mjøsmuseet AS	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Museene i Akershus	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Museet Midt IKS	Museum	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Museum Stavanger	Museum	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Norges arktiske universitetsmuseum (tidl. Tromsø museum)	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Norsk Oljemuseum	Museum	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Stiftinga Jærmuseet	Museum	1 000-10 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Valdresmusea AS	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Varanger museum IKS	Museum	1 000-10 000	100-1 000	1 000-10 000	Skjema
Østfoldmuseene	Museum	1 000-10 000	1 000-10 000	1 000-10 000	Skjema

^{1,2,3} Omfatter også utenlandsk og publisert materiale.

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svar-metode
Folkemusikkarkivet i Telemark	Fagbibliotek/ dok.senter	1 000-10 000	1 000-10 000	100-1 000	Skjema
Sola kulturhus	Folkebibliotek	1 000-10 000	0	1 000-10 000	Skjema
Sølvberget Stavanger bibliotek og kulturhus	Folkebibliotek	1 000-10 000	1 000-10 000	under 100	Skjema
Ski bibliotek	Lokalhistorisk arkiv/samling	1 000-10 000	under 100	1 000-10 000	Skjema
Forsvarets mediesenter	Andre	1 000-10 000	0	1 000-10 000	Skjema
Aust-Agder museum og arkiv, avdeling KUBEN	Arkivinstusjon	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Drammen byarkiv	Arkivinstusjon	100-1 000	under 100	under 100	Skjema
Fredrikstad byarkiv, Fredrikstad kommune	Arkivinstusjon	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Hordaland fylkesarkiv	Arkivinstusjon	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
IKA Finnmark IKS	Arkivinstusjon	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Bymuseet i Bergen	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Haugalandmuseet AS	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Henie Onstad Kunstsenter	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Jødisk museum Trondheim	Museum	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Kon-Tiki Museet	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Musea i Sogn og Fjordane	Museum	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS, Avd. Berlevåg Havnemuseum	Museum	100-1 000	100-1 000	0	E-post
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS, Avd. Nordkapp	Museum	100-1 000	100-1 000	0	E-post
Museum Nord, Avd. 14 (Norsk Fiskeværsmuseum, Telemuseum Sørvågen)	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Nordsjøfartmuseet	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Nord-Troms museum	Museum	100-1 000	100-1 000	Noe	Skjema
Norsk Bergverksmuseum	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
NTNU Vitenskapsmuseet avd. Kulturhistorisk Samling	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Perspektivet Museum	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Randsfjordmuseet AS	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Ryfylkemuseet	Museum	100-1 000	0	100-1 000	E-post
Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Stiftelsen Buskerudmuseet, Avd. 2 Hallingdal Museum	Museum	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Stiftelsen Buskerudmuseet, Avd. Folkemusikksenteret i Buskerud	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	E-post
Stiftelsen Falstadsenteret	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Stiftelsen Lillehammer Museum	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Stiftinga Sunnmøre Museum	Museum	100-1 000	100-1 000	0	Skjema
Stiklestad Nasjonale kultursenter AS	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Sør-Troms Museum	Museum	100-1 000	under 100	under 100	Skjema
Telemark Museum	Museum	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum	Museum	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Vest-Telemark Museum	Museum	100-1 000	under 100	under 100	Skjema

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svar-metode
Finnmark fylkesbibliotek	Fagbibliotek/ dok.senter	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
NTNU Universitetsbiblioteket	Fagbibliotek/ dok.senter	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Universitetsbiblioteket i Bergen, Skeivt arkiv	Fagbibliotek/ dok.senter	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Askim bibliotek	Folkebibliotek	100-1 000	100-1 000	100-1 000	Skjema
Lierne Folkebibliotek	Folkebibliotek	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Steinkjer bibliotek	Folkebibliotek	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Time bibliotek	Folkebibliotek	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Vennesla bibliotek	Folkebibliotek	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Rakkestad Lokalsamling	Lokalhistorisk arkiv/samling	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Ås kommunes lokalhistoriske arkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	100-1 000	under 100	100-1 000	Skjema
Danseinformasjonen	Andre	100-1 000	0	100-1 000	E-post
Dok.senteret for musikk i Akershus/Akershus musikkråd	Andre	100-1 000	100-1 000	under 100	Skjema
Interkommunalt Arkiv for Møre og Romsdal	Arkivinstitusjon	under 100	under 100	under 100	Skjema
Museumssenteret i Hordaland, Vestnorsk utvandringssenter	Museum	under 100	0	under 100	E-post
Nordnorsk Kunstmuseum	Museum	under 100	0	under 100	E-post
Norsk Bremuseum & Ulltveit- Moe senter for klimaviten	Museum	under 100	100-1 000	under 100	Skjema
Næs Jernverksmuseum	Museum	under 100	under 100	0	Skjema
Preus museum	Museum	under 100	under 100	under 100	Skjema
Stiftelsen Jødisk Museum i Oslo	Museum	under 100	under 100	under 100	Skjema
Stiftelsen Kistefos-Museet	Museum	under 100	under 100	under 100	Skjema
Stiftelsen Nordlandsmuseet	Museum	under 100	under 100	under 100	Skjema
Universitetsmuseet i Bergen, Avdeling for kulturhistorie	Museum	under 100	0	under 100	Skjema
Vitenparken Campus Ås	Museum	under 100	0	under 100	E-post
Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL- senteret)	Fagbibliotek/ dok.senter	under 100	0	under 100	Skjema
Universitetsbiblioteket i Bergen, Billedsamlingen	Fagbibliotek/ dok.senter	under 100	0	under 100	Skjema
Agdenes bibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	Skjema
Eidsberg bibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	Skjema
Flekkefjord bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Fredrikstad bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Frogn bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	E-post
Grue folkebibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	Skjema
Hamarøy bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Hå folkebibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Indre Fosen bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Kragerø bibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	E-post
Kristiansund bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	0	Skjema
Meråker bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Nærøy folkebibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	Skjema
Ringerike bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	under 100	Skjema
Rjukan bibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	Skjema

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svar-metode
Rygge bibliotek	Folkebibliotek	under 100	0	under 100	E-post
Tingvoll bibliotek	Folkebibliotek	under 100	under 100	0	Skjema
Forvaltningsorgan for AKPs historie (FAP)	Andre	under 100	under 100	under 100	Skjema
Arkiv Troms	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Bergen byarkiv	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Fylkesarkivet i Oppland	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
IKA Hordaland	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS (IKAVA)	Arkivinstusjon	Ukjent	0	Ukjent	Skjema
Interkommunalt arkiv Trøndelag	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	under 100	Skjema
Norsk Luthersk Misjonssamband, Arkivet	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Tromsø byarkiv	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Trondheim kommune, Trondheim byarkiv	Arkivinstusjon	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Vestfoldmuseene IKS, Vestfoldarkivet	Arkivinstusjon	Ukjent	100-1 000	Ukjent	E-post
Anno Museum, avd. Kirsten Flagstad Museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Árran Julevsáme guovdásj Lulesamisk senter	Museum	Ukjent	Ukjent	Noe	Skjema
Blaafarveværket	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post ⁴
Drammens Museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Helgeland museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Justismuseet - Nasjonalt museum for politi, rettsvesen og kriminalomsorg	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Kraftmuseet - Norsk vasskraft- og industristadmuseum	Museum	Ukjent	100-1 000	Ukjent	Skjema
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Midt-Troms museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Museum Nord	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Museumssenteret i Hordaland, Osterøy museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Norsk Folkemuseum	Museum	Ukjent	100-1 000	Ukjent	Skjema
Norsk industriarbeidermuseum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Norsk jernbanemuseum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Norsk Luftfartsmuseum	Museum	Ukjent	under 100	Ukjent	Skjema
Norsk Teknisk Museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Norsk Tindemuseum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Nynorsk kultursentrum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Oppdalsmuseet	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Oslo Museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema

⁴ Skjema sendt inn etter 15.03.19.

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svar-metode
Oslo Skolemuseum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post ⁵
RiddoDuottarMuseat	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Skimuseet i Holmenkollen	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Buskerudmuseet, Avd. 10 Lågdalsmuseet	Museum	Ukjent	Ukjent	under 100	E-post
Stiftelsen Kulturkvartalet (Jugendstilsenteret og KUBE)	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Narviksenteret	Museum	Ukjent	100-1 000	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Nobels fredssenter	Museum	Ukjent	100-1 000	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Nordmøre museum	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Romsdalsmuseet	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Stiftelsen Saemien Sijte	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Stiftelsen Svalbard Museum	Museum	Ukjent	under 100	Ukjent	Skjema
Sunnhordland museum	Museum	Ukjent	100-1 000	Ukjent	Skjema
Tana og Varanger Museumssiida	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum	Museum	Ukjent	Ukjent	100-1 000	Skjema
Vest-Agder-museet	Museum	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post ⁶
Det teologiske Menighetsfakultet, Historisk Arkiv	Fagbibliotek/ dok.senter	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Folkemusikkarkivet for Møre og Romsdal	Fagbibliotek/ dok.senter	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Norsk polarinstitutt	Fagbibliotek/ dok.senter	Ukjent	0	Ukjent	E-post
Universitetet i Bergen, Institutt for arkeologi, historie, kultur og religionsvitenskap	Fagbibliotek/ dok.senter	Ukjent	Ukjent	0	Skjema
Universitetsbiblioteket i Tromsø	Fagbibliotek/ dok.senter	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Bærum bibliotek Bærumssamlingen	Folkebibliotek	Ukjent	Ukjent	under 100	Skjema
Haugesund folkebibliotek	Folkebibliotek	Ukjent	under 100	Ukjent	Skjema
Kristiansand folkebibliotek	Folkebibliotek	Ukjent	0	Ukjent	Skjema
Mandal bibliotek	Folkebibliotek	Ukjent	Ukjent	100-1 000	Skjema
Skien bibliotek	Folkebibliotek	Ukjent	Ukjent	100-1 000	Skjema
Hedrum historielag	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Telefon
Hol bygdearkiv, Hol kommune	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Hole kommune	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Sogndal Lokalhistoriske arkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ukjent	Ukjent	under 100	Skjema
Ingeborg Refling Hagen kulturhus - Fredheim	Andre	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Skjema
Mysen og Omegn Røde Kors	Andre	Ukjent	Ukjent	100-1 000	Skjema
Norsk radio- og fjernsynsmuseum	Andre	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Popsenteret	Andre	Ukjent	Ukjent	Ukjent	E-post
Radio Korgen	Andre	Ukjent	Ukjent	0	E-post
Østfold musikkråd	Andre	Ukjent	under 100	Ukjent	Skjema
Folloarkivet	Arkivinstitusjon	0	0	0	Skjema

^{5,6} Skjema sendt inn etter 15.03.19.

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svarmetode
IKA Østfold (Østfold interkommunale arkivselskap IKS)	Arkivinstitusjon	0	0	0	Skjema
Akershus slott	Museum	0	0	0	E-post
Astrup Fearnley Museet	Museum	0	0	0	Skjema
Engøyholmen Kystkultursenter	Museum	0	0	0	E-post
Frammuseet	Museum	0	0	0	E-post
Galleri Svalbard	Museum	0	0	0	E-post
Horg Bygdatur og Museumslag	Museum	0	0	0	E-post
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	Museum	0	0	0	E-post
Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo	Museum	0	0	0	E-post
Oslo ladegård	Museum	0	0	0	E-post
Skibladner	Museum	0	0	0	E-post
SKMU Sørlandets Kunstmuseum	Museum	0	0	0	Skjema
Stabbursnes museum	Museum	0	0	0	Telefon
Brønnøy bibliotek	Folkebibliotek	0	0	0	Skjema
Karmøy folkebibliotek	Folkebibliotek	0	0	0	Skjema
IKA Øst	Arkivinstitusjon	Ubesvart			Ubesvart
Agder naturmuseum og botaniske hage	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Baroniet Rosendal	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Det internasjonale barnekunstmuseet	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Emanuel Vigelands museum	Museum	Ubesvart			Ubesvart
KODE Kunstmuseene i Bergen	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Munchmuseet	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Norsk Skogfinsk Museum	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Norsk vegmuseum	Museum	Ubesvart			Ubesvart
PUNKT Ø AS	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Vardobáiki museum	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Vigeland-museet	Museum	Ubesvart			Ubesvart
Arne Bjørndals samlinger, Universitetet i Bergen	Fagbibliotek/ dok.senter	Ubesvart			Ubesvart
Norges geologiske undersøkelse, Bibliotek	Fagbibliotek/ dok.senter	Ubesvart			Ubesvart
Alvdal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Arendal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Asker bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Ballangen folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Deichmanske bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Harstad bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Hemne bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Kongsberg bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Kvæfjord folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Levanger bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Lindesnes bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Loppa folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Lyngdal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart

Virksomhetens navn	Type virksomhet	Ant. enheter oppgitt totalt	Ant. enheter oppgitt for lydmateriale	Ant. enheter oppgitt for levende bilder	Svarmetode
Marnadal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Namsskogan folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Notodden bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Overhalla bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Røros folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Selbu bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Selje folkeboksamling	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Sirdal folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Skiptvet bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Spydeberg bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Stordal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Sula Bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Surnadal folkebibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Søgne bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Tokke bilbiotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Tromsø bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Trondheim bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Tydal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Verdal bibliotek	Folkebibliotek	Ubesvart			Ubesvart
Berger historielag	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Drangedal historielag	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Eiker arkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Flesberg historielag	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Gol bygdearkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Hemsedal bygdearkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Jølster lokalhistorisk arkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Lier historielag	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Lokalhistorisk senter Horten	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Nore og Uvdal bygdearkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Sauda lokalarkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart
Ål bygdearkiv	Lokalhistorisk arkiv/samling	Ubesvart			Ubesvart

Vedlegg 5. Film- og musikkfestivaler kontaktet

Film	Svart/ikke svart
Den norske filmfestivalen, Haugesund	Svart
Fjellfilmfestivalen, Jotunheimen	Svart
Kosmorama – Trondheim internasjonale filmfestival	Svart
Tromsø internasjonale filmfestival	Svart
Amandus – Lillehammer internasjonale studentfilmfestival	Ikke svart
Bergen internasjonale filmfestival	Ikke svart
Den norske dokumentarfilmfestivalen, Volda	Ikke svart
Fredrikstad Animation Festival	Ikke svart
Kristiansand internasjonale barnefilmfestival	Ikke svart
Minimalen kortfilmfestival	Ikke svart
Oslo/Fusion Film Festival	Ikke svart
Paraplyorganisasjonen FilmReg	Ikke svart

Musikk	Svart/ikke svart
by:Larm	Svart
Festspillene i Bergen	Svart
Festspillene i Nord-Norge	Svart
Nattjazz	Svart
Norway Rock Festival	Svart
Oslo Jazzfestival	Svart
Sildajazz	Svart
Tahiti-festivalen	Svart
Tons Of Rock	Svart
Vossa Jazz	Svart
Øyafestivalen	Svart
Bergenfest	Ikke svart
Canal Street	Ikke svart
Granittrock	Ikke svart
Hovefestivalen	Ikke svart
Inferno Metal Festival	Ikke svart
Maijazz	Ikke svart
Melafestivalen	Ikke svart
Moldejazz	Ikke svart
Norwegian Wood	Ikke svart
Olavsfestdagene	Ikke svart
Slottsfjell	Ikke svart